

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΕΤΟΣ ΗΕΜΗΤΟΝ — ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1889. — ΤΕΥΧΟΣ Η'

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΟΣ ΤΗΣ ΑΙΓΟΣ

ὑπὸ Ε. ΠΙΩΝ

Κτηνιάτρου καὶ ἐπιθεωρητοῦ τῶν σφαγείων τῶν Παρισίων
Rèhabiliter la chèvre, c'est faire acte de justice (Huard du Plessis).

(Συνέχεια. Ἴδε προηγούμενον τεύχος, σελ. 306)

VI

Προϊόντα τῆς αἰγός—γάλα, βούτυρον, τυρός, κρέας, ἐρίφια,
δέρμα, τρίχες.

Τὸ κύριον προϊόν τῆς αἰγός ἀναντιρρήτως εἶνε τὸ γάλα· ὅθεν εἶνε ἀναγκαῖον νὰ προτιμῶμεν τὰς γενεὰς αἰτίνες δίδουσι περισσότερο ἀμελγόμεναι. Νομίζω ὅτι αἰξ δίδουσα κατὰ τοὺς ἕξ μῆνας τοῦ ἔτους — καὶ εἶνε καλὸς ὁ μέσος οὗτος ὅρος— δύο λίτρα (*) γάλακτος καθ' ἡμέραν εἶνε ζῶον λαμπρόν. Αἱ ζῶσαι ἐν ἐλευθερίᾳ, ὡς εἰς τὴν Κορσικὴν, δὲν παρέχουσιν εἰμὴ τέσσαρα λίτρα καθ' ἑκάστην. Τὰ ἑκτακτα φαινόμενα παραγωγικότητος τ' ἀναφερόμενα εἰς βιβλία δὲν εἶνε βάσιμα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ τὰς ἀμελγῶμεν τακτικῶς δις τῆς ἡμέρας—τὴν ἐβδόμην ὥραν τῆς πρωίας καὶ τὴν ἐβδόμην τῆς ἑσπέρας—διὰ νὰ συνηθίζωσι νὰ εὐχαριστῶνται ἀμελγόμεναι. Δέον δὲ τὸ ἀμελγμα νὰ γίνηται μὲ πολλὴν καθαριότητα· ὁ μαστὸς καὶ ἡ χεὶρ τοῦ αἰγοβοσκοῦ δὲν πρέπει νὰ ἔχωσιν σὺδερμιαν ρυπαρίαν. Διὰ τοῦ καλοῦ τρόπου συνηθίζουσι νὰ ἀμελγῶνται καὶ αὐταὶ αἱ ἀνυπότακτοι· τὰς δένομεν καὶ ταῖς δίδομεν νὰ τρώγωσιν ὅ,τι εἶνε ἱκανὸν νὰ τὰς καθιστῇ ἡσυχούς.

(*) Τὸ λίτρον ἰσοδυναμεῖ πρὸς 312 δράμια.

Ἐρρέθη ὅτι εὐρίσκονται τινὲς βυζαίνουσαι αὐταὶ ἑαυτὰς τοῦτο εἶνε μέγα ἐλάττωμα, ὅπερ θεραπεύεται ἐὰν θέσωμεν εἰς τὸν λαιμόν των αἰχυρὸν περιλαίμιον καὶ ἀλείψωμεν τοὺς μαστοὺς των μὲ τὸ τῶν φαρμακείων *[μηδικὸν σίλφιον (Assa foetida)]*.

Τὸ γάλα τῆς αἰγὸς συνιστῶσι πάντες οἱ ἰατροί. Εἶνε ἐλαφρότερον, χωνευτικώτερον, πλουσιώτερον εἰς ἀνθόγαλα (κρέμαν), ἢ τὸ τῆς ἀγελάδος. Τὸ γάλα τοῦτο ποτὲ δὲν λαμβάνει τὴν ὁσμὴν τῶν ἀρωματικῶν φυτῶν τὰ ὅποια τρώγει ἡ αἰξ (·)· ἐν τούτοις αἱ οὐσίαι δηλητηριωδῶν τινῶν φυτῶν διέρχονται ἐν αὐτῷ — ἂν καὶ πολλοὶ δὲν τὸ παραδέχονται — χωρὶς νὰ ἐνοχλήσωσι τὸ ζῶον. Τὸ γάλα χρησιμεύει ὡς ἀπομυζητήριον τοῦ δηλητηρίου· ἐν Ῥώμῃ, πλησίον τοῦ Borgo - Ripone, ἄτομά τινα ἠσθένησαν ἀφοῦ ἔπιον γάλα ἐν τῷ ὅποιῳ κατὰ τὴν ἀνάλυσιν εὐρέθησαν συστατικὰ κολχικοῦ καὶ ἀκονίτου.

Κατωτέρω παραθέτομεν ἀναλύσεις, κατὰ τὸν Ἄρδεν (d'Ardenne), τοῦ γάλακτος διαφόρων αἰγῶν.

	Αἰγὸς Γαλλίας	Αἰγὸς Ἀγγλίας	Ἀγελάδ.	Αἰγὸς Πυρην.	Ἑτέρας Ἀγγλ.	Αἰγὸς Λιθουῆς
Βούτυρον.....	3,70	3,32	3,43	6,11	7,02	8,49
Κασεΐνη.....	3,50	4,02	3,12	4,67	4,67	3,55
Ζάκχαρον....	5,02	5,28	5,12	5,28	5,28	5,40
Ἄλατα.....	0,35	0,58	0,93	1,01	1,01	0,82
Ὑδωρ.....	86,08	86,80	87,40	79,—	82,02	80,30
Λεύκωμα....	1,35	»	»	»	»	»

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν βλέπομεν ὅτι τὸ γάλα τῆς Λιθουῆς εἶνε πλουσιώτερον ἐν βουτύρῳ καὶ ἐν ἀζωτούχοις στοιχείοις. Προσέτι ἐβεβαιώθη ὅτι τὸ γάλα τοῦτο ἐὰν δὲν ἦεν λίαν ἀφθονόν, ἀναπληροῖ ὁμοίως τὴν ποσότητα διὰ τῆς ποιότητος. Παρατηρήθη πρὸς τούτοις ὅτι τὸ γάλα τῆς ἀγελάδος εἶνε ὀλιγώτερον πλούσιον ἢ τὸ τῆς αἰγὸς ἐν θρεπτικαῖς οὐσίαις.

Σύγκρισις τοῦ γάλακτος τῆς αἰγὸς πρὸς ἄλλα γάλακτα.

	Πυκνότης	Κασεΐνη	Βούτυρον	Ζάκχαρον	Ἄλατα	Ὑδωρ
Ῥουαϊκὸς	1052,67	39,24	26,66	43,64	1,38	886,51
Ἀγελάδος	1033,38	53,04	26,52	40,25	0,45	880,74

Αἰγὸς	1033,53	54,34	25,93	31,46	0,56	887,71
Ῥουῖνου	1014,57	39,65	18,56	45,38	0,50	896,91
Ἴππου	1013,82	39,72	21,45	44,08	0,50	894,35
Ἀμνάδος	1010,98	95,54	28,33	36,54	0,70	837,89
Κυνός	1036,55	{114,37}	49,28	66,35	3,01	766,90
Χοίρου	1046,27	{119,31} (*)	39,74	4,29	4,01	832,65

Κατὰ τὸν πίνακα τοῦτον ἡ αἰξ ἔχει εἰς τὸ γάλα τῆς ὀλιγώτερον σάκχαρον ἢ ἡ γυνὴ καὶ ἡ ἀγελάς, τὸ αὐτὸ δὲ βούτυρον καὶ πλειοτέραν κασεΐνην.

Αἱ γερμανικαὶ ἀναλύσεις (ἴδε Löbe) δίδουσι μέσον ὄρον διὰ δύο αἰγῶν τρεφομένων μετὰ 1500 χιλιογράμμων χόρτου λειβαδίων κατὰ 32 χιλιογράμματα καθαρὸν βάρους.

	Ἀριθ. 1	Ἀριθ. 2
Στερεὰς οὐσίας	11,35	13,81
Βούτυρον	3,39	4,73
Πρωτεΐνην	2,59	3,68
Σάκχαρον	4,47	4,50
Ἄλατα	0,81	0,90

Εἰς τὰ ἀγγλικά γαλακτοκομεῖα τὸ αἰγίον γάλα διέρχεται διὰ τοῦ ψυκτῆρος Lawrence· τοῦτο εἶνε καλὴ προφύλαξις.

Ἡ τιμὴ τοῦ αἰγίου γάλακτος εἶνε λίαν ποικίλη, ἀμείβει δὲ ἐκείνον ὅστις παράγει αὐτὸ εὐθηνόν. Εἰς τοὺς Παρισίους τιμᾶται τὸ λίτρον πρὸς φρ. 1.50, εἰς τὸ Λονδίνον τὸ διπλάσιον τοῦλάχιστον — οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι εἰσὶν ἀκριβεῖς. — Ἐν Ἀλγερῇ τιμᾶται 60 ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου — τιμὴ σχετικῶς μεγάλη — ἐν δὲ Κορσικῇ 25 ἑκατοστὰ μόνον.

Οἱ λεπτοὶ στόμαχοι, οἱ δυσπεπτικοὶ — εὐρίσκονται δὲ πολυάριθμοι τοιοῦτοι εἰς τὰς πόλεις — οὐδὲν ἄλλο δύνανται νὰ εὔρωσι ποτὸν ἀναπαυτικώτερον. Τὸ γάλα τοῦτο εἶνε καλὸν δι' ὅλης τῆς ἡλικίας τοῦ βίου, καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς γέροντας, καθότι ὁ δόκτωρ Halsehorn (καὶ ὁ δόκτωρ Λῆ συμμερίζεται τὴν γνώμην ταύτην) βεβαίωσι ὅτι τὸ γάλα τῆς αἰγὸς εἶνε καλὸν διὰ τοὺς γέροντας τοὺς σχεδὸν πάντοτε προσβεβλημένους ἐξ ἀθηρώματος.

(*) Καὶ λεύκωμα.

Ὁ μαρκήσιος Προύνς ἀναφέρει ὅτι εἰς τὸ Καντάλ, τὸ Ἀθεύρον καὶ τὴν Κορέζην, αἱ αἰγες χρησιμεύουσιν ἐνίοτε ὡς τροφοὶ εἰς τοὺς νεαροὺς πώλους, καὶ ἀντικαθιστῶσι τὰς μητέρας ἐν περιπτώσει δυστυχήματος, ἢ ἐν περιπτώσει διπλοῦ τοκετοῦ. Ἀναγινώσκω δὲ ἐν τινι ὁδοιπορικῇ ἐκθέσει κατὰ τὴν Ἀνατολήν, ὑπὸ τοῦ κ. Πιτινιώ, ὅτι τὸ αἰγειον καὶ τὸ πρόβειον γάλα διαδίδεται πρὸς τροφήν τῶν νεαρῶν φορβάδων, τῆς γεννήσεως φοράδος θεωρουμένης ὡς εὐλογίας τοῦ Κυρίου. Βλέπουμεν λοιπὸν ὅτι κατὰ μεγάλας διαστάσεις καὶ ὑπὸ διάφορα κλίματα αἱ αὐταὶ ὑπηρεσίαι ζητοῦνται παρὰ τοῦ αὐτοῦ ζώου ὅπερ δὲν ἀποποιεῖται αὐτάς.

Ἄλλ' ὑπάρχει τι ἐπὶ τοῦ ὅποιου πρέπει νὰ ἐφελκύσωμεν πολὺ πλεόν τὴν προσοχὴν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου· εἶνε δὲ τοῦτο ἡ χρῆσις τῆς αἰγῆς ὡς τροφοῦ ἐν ἐλλείψει μητρὸς ἢ τροφοῦ. Ὁ δόκτωρ Βουδάρ Δὲ Γκιαννά κατέβαλε γενναιοτάτας προσπάθειάς, ὅπως ποιήσῃται ἔργον ἀληθῶς φιλανθρωπικόν. Λυπούμενος νὰ βλέπῃ τόσα βρέφη προωρισμένα νὰ ἀποθάνωσιν, ἐνθουσιάσθη τὴν ἀνεπίληπτον καὶ εὐεργετικὴν ἐκείνην τροφήν ἣν καλοῦσιν αἰγα. Μετ' αὐτῆς παύουσι πλέον αἱ ἐπίφοβοι ἐκεῖνα διὰ τὰ παιδιά κολλητικαὶ ἀσθένειαι, αἱ φυματώσεις ἢ σιφυλιδώσεις. Ἡ ἐγερτήριος κραυγὴ τοῦ Βουδάρ ἐνώπιον τῆς ἀποδεικτικῆς τοῦ πληθυσμοῦ ἐπανελήφθη καὶ ἀντήχησεν εἰς τὰ βῆθη τῶν πόλεων. Χάνομεν ἐξ ἡμετέρου σφάλματος ἑκατὸν χιλιάδας παιδιά κατ' ἔτος. Ἴδου τί γράφει ἐν τῇ εὐγλωττῇ συνηγορίᾳ του:

«Κατεστήσαμεν τὴν φύσιν εὐμάλακτον καὶ εἰς αὐτάς τὰς ἐλαχίστας ἡμῶν ἰδιοτροπίας, δὲν ὑπάρχει πλέον δι' ἡμᾶς ὕλκως ἀδύνατον ἀνατρέφομεν κατὰ βούλησιν ζῶα χρήσιμα ἢ εὐάρεστα· τὰ τέκνα ὁμῶς ἡμῶν τὰ ἀφίνωμεν νὰ ἀποθνήσκωσιν.» Ἀλλαχοῦ δέ: «Δεκαεξέ φορές ἐπὶ τῶν εἴκοσιν εὐσυνείδητος ἰατρός εἶνε ἀδύνατον νὰ παραδεχθῇ τοὺς λόγους οὓς προσβάλλουσι γυναῖκες τινες τῆς πλουσίας ἢ εὐπόρου τάξεως διὰ νὰ ἀπαλλάσσωνται τῶν φροντίδων τὰς ὁποίας καὶ αὐταὶ αἱ βασίλισσαι θὰ ὑπερηφανεύοντο νὰ ἐκπληρῶσιν.»

Ἀπὸ τῶν τελευταίων συνεδριάσεων τοῦ Συνεδρίου περὶ φυματώσεως οἱ πραγματικοὶ κίνδυνοὶ τοῦ ἀβράστου γάλακτος τῆς ἀγελάδος ἀπεδείχθησαν ἐντελῶς βέβαιοι. Ἐσχάτως ἀκόμη ὁ Βόλιγγερ ἐπανέλαβε τὰς δοκιμὰς τοῦ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην λίαν ὀριστικῶς.

Ὁ καθηγητὴς καὶ πειραματικὸς Νοκάρ εἶπεν ἐν τῷ Συνεδρίῳ: «Ἐάν τὸ ὠμὸν γάλα φαίνεται ἀναγκαῖον εἰς τινὰς περιπτώσεις, τότε πρέπει νὰ ἀφήσωμεν ἐντελῶς τὸ γάλα τῆς ἀγελάδος καὶ νὰ προσφύγωμεν εἰς τὸ γάλα τῆς αἰγῆς. Ἡ φυμάτωσις τῆς αἰγῆς τοσοῦτον εἶνε σπανία—τὸ κατ' ἐμὲ δὲν γινώριζω οὔτε ἐν παράδειγμα τῆς αὐτῆς—ὥστε τὸ γάλα αὐτῆς δύναται νὰ καταναλωθῇ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ.»

Ὁ κ. Ἀρλοέν, ἐκ Λυών, εὐηρεστήθη νὰ μοὶ γράψῃ τὴν γνώμην του περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ἐνισχύει δὲ τὴν τοῦ κ. Νοκάρ· ὁμοίως καὶ ὁ κ. Ριστόρης, κτηνίατρος ἐν Κορσικῇ, ἰδὼν καὶ περιποιηθεὶς πολλὰς αἰγας. Ὅθεν ἡ παιδοτροφία τοῦ κ. Βουδάρ διὰ τοῦ γάλακτος τούτου δὲν εἶνε κενὴ λέξις, καὶ φαίνεται παράδοξον πῶς ὁ τρόπος οὗτος τῆς σωτηρίας τῶν παιδίων δὲν ἐγενικεύθη περισσότερον, καθότι, δυνάμεθα νὰ τὸ εἴπωμεν, παρέχει ἀπολύτους ἐγγυήσεις. Αἱ ὑπὸ τῶν Ταρνιέ καὶ Παρρῶ γενόμεναι δοκιμαί, ἐπαναληφθεῖσαι δὲ ὑπὸ τῶν Γκιερὲν καὶ Μοασσεσέ, ἐπέτυχον πληρέστατα ἐπὶ τεσσάρων νεογνῶν προσβληθέντων ὑπὸ κολλητικῶν ἐκ γενετῆς ἀσθενειῶν. Εἶχε λοιπὸν ἐπ' αὐτῶν τὸ γάλα τῆς αἰγῆς ἐπιροπὴν τὴν ὁποίαν ματαίως θὰ ἐζητοῦμεν ἀλλαχοῦ. Τίς δὲ ἀγνοεῖ ὅτι αἱ μισθωταὶ τροφοὶ ἔχουσι γάλα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνεπαρκῆ καὶ πυρετικόν, καὶ ὅτι λογικῶς δὲν δύνανται νὰ παρέξωσιν ἀντι οὐδεμίας τιμῆς τὰς ἀνεκτιμήτους περιποιήσεις τῆς μητρὸς;

Ἡ αἰξ ἀντικαθιστῶσα τὴν μισθωτὴν τροφὴν θὰ στοιχίσῃ ὀλιγώτερον, θὰ ἦναι μᾶλλον πιστὴ, θὰ ἦνε πάντοτε ἕτοιμος, ἡμέραν καὶ νύκτα· ἰδοὺ τί πρέπει νὰ μὴ παύσωμεν ἐπανάλαμβάνοντες. Τὰ καταστήματα, ὡς ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἴδρυσεν ὁ φιλόανθρωπος Βουδάρ, πρέπει νὰ ἐνθαρρυνθῶσι προθύμως, ἂν οὐχὶ ἐπισήμως· καθότι οἱ ἰατροὶ, ὡς ἐκ τῆς ἰσχύος αὐτῶν, δύ-

νανται να αντικαταστήσωσιν ὅπω τὸ δυνατόν περισσότερον τὸ θήλαστρον διὰ τῆς χορήσεως τῆς αἰγός. Σήμερον οὐκ καλῶς ἠσκημένη καὶ ἐν πλήρει γαλακτοφορίᾳ στοιχίζει 100 φράγκα καὶ 15 φράγκα κατὰ μῆνα ἡ τροφή αὐτῆς (*). Ἡ τιμὴ αὕτη θὰ ἠλαττοῦτο κατὰ τὸ ἥμισυ ἐάν ἡ τροφὴ αἰξ εἰσῆγέτο εἰς τὰ ἤθη ἡμῶν ὡς ἀντικείμενον ἀνάγκης. Ἄλλως τε ἡ αἰξ ταχέως δύναται νὰ ἀσκηθῆ, ἐν τῷ μεταξύ δέ, ἐάν μεταγγίσωμεν τὸ νεωστὶ ἀμελχθὲν γάλα εἰς θήλαστρον, τὸ γάλα τοῦτο δὲν θὰ ἐλάμβανε καιρὸν νὰ χάσῃ οὔτε τὴν θερμότητα, οὔτε τὴν ζωτικότητά του.

Ὁ παραδεχθεὶς ὑπὸ τοῦ Βουδάρ τύπος εἶνε ἡ λευκὴ κασμιρία ἄκερος αἰξ.

Κοινὴ αἰξ δύναται νὰ ἀρκέσῃ, καὶ βεβαίως θὰ ἦτο εὐκόλον τοιαύτας νὰ εὐρωμεν ὅσας θέλομεν. Ὁ κ. Λεβέρ, κτηνίατρος ἐν Λανιών (Βρετάνη), μοὶ ἀναφέρει ἀρκετὰς αἰγὰς χρησιμεύουσας εἰς τὰ περίχωρα ὡς τροφὴ τῶν παιδίων, γνωστὸν δὲ πόσον ζωτικὴ εἶνε ἡ βρετανικὴ γενεά.

Δὲν ἔχει δὲ μόνον ἐν Γαλλίᾳ ἡ τροφὴ αἰξ ἐνθέρμους ὑπερσπιστάς. Ἐχει τοιοῦτους ἐν Ῥωσίᾳ, ἔχει ἐν Γερμανίᾳ ὁ Löhe τὴν συνιστᾶ ῥητῶς εἰς τὰς μητέρας ὅσαι δὲν δύνανται ἢ δὲν θέλουσι νὰ γαλουγήσωσι· διότι, ὡς λέγει, οὐδεμίαν πεποιθῆσιν δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν εἰς τὸ γάλα τῆς ἀγελάδος, καὶ διότι ἡ αἰξ δὲν προσβάλλεται ὑπὸ τῆς μαργαριτοφόρου ἀσθενείας (perlonsucht) ἢ φυματώσεως.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ὁ Βέγγλερ ἀναφέρει τὸ γεγονός πλουσίου τινὸς ἐν χρείᾳ ὅστις μὴ θέλων νὰ δώσῃ εἰς τὸ τέκνον του τὸ θήλαστρον ἢ τὸν μαστὸν ξένης γυναικός, ἐχρησιμοποίησεν αἰγαίαν. Τὸ πείραμα ἐπέτυχε· κατόπιν δὲ ἡ αἰξ, ἀφοῦ ἐγέννησε δύο ἐρίφια, τὰ παρημέλησεν ἐντελῶς χάριν τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτῆς βρέφους. Ἡ τοσοῦτον φιλόστοργος πρὸς τὸν ἀνθρώπον ἐκείνη αἰξ ἔζησε δεκαεπτὰ ἔτη εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν ὅπου τὴν εἶδε καὶ τὴν ἐγνώρισεν ὁ κ. Βέγγλερ.

(*) Παρ' ἡμῶν ἡ αἰξ στοιχίζει κατ' ἀνώτατον ὄρον ἑξήκοντα δραχμὰς, ἢ δὲ τροφὴ αὐτῆς δεκαπέντε.

Δὲν ἀναφέρομεν τὸ βούτυρον τῆς αἰγός, ὅπερ εἶνε ἄνευ χρώματος, ἄνευ διαρκείας, μετρίως γεύσεως· δύναται νὰ κατασκευάζεται, ἀλλὰ τὸ ἐμπόριον δὲν ἀναμιγνύεται εἰς τοῦτο.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τυρία, ταῦτα γενικῶς ἐκτιμῶνται, καὶ πολλὰ τούτων εἶνε ἐκ τῶν ὀνομαστοτέρων· τὸ Ροκφόρ, παραδειγματος χάριν, καὶ τὸ Σασενάζ, περιέχουσι γάλα αἰγός, κατ' ἔτος δὲ πωλοῦνται τυροὶ τοῦ Σασενάζ καὶ τῆς Saint-Marcellin ἀξίας ἐνός ἑκατομμυρίου φράγκων. Ἐν Ὠβέρνῃ, λέγει ὁ μαρκήσιος de Bruns, κατασκευάζεται ἐξ αἰγείου γάλακτος ὁ τυρὸς Chabrichons, λίαν ἐκτιμώμενος ὑπὸ τῶν φιλόφων (gourmets), εἶνε δ' οὗτος στρογγύλος, πλατὺς καὶ ἀπαλός. Κατασκευάζονται ὡσαύτως τυροὶ ἐξ αἰγείου γάλακτος ἐν Bresle (Haute-Loire), Vic-en-Carladès (Cantal), Rocamadour. Εἰς Lescure δὲ καὶ Manteuil ἐξάγονται κατ' ἐκάστην περὶ τοὺς πεντακισχιλίους τυροὺς. Οἱ τυροὶ Chavignols, στρογγύλοι καὶ ὑψηλοί, κατασκευάζονται ὡσαύτως ἐκ μόνου τοῦ γάλακτος τῆς αἰγός ἐν Saucorrais. Οἱ Levroux (τῆς Indre) εἶνε μικροὶ τετράγωνοι τυροὶ, προτιμώμενοι ὑπὸ πολλῶν. Ἐν Κορσικῇ τρώγουσι κύριως αἰγειὸν τυρὸν κατασκευαζόμενον πρωτίστως ἐν Venaco καὶ Castifao. Ἐν Νορβηγίᾳ περιζήτητοι εἶνε οἱ τυροὶ Mysost και Molken Käse. Ἐν Γερμανίᾳ κατασκευάζουσιν ὡσαύτως ἀξιολόγους τυροὺς αἰγίους.

Τὸ κρέας τῆς αἰγός χρησιμεύει εἰς τροφήν πολλῶν λαῶν, πρὸ πάντων εἰς τὰ μεσημβρινὰ μέρη· πρὸς βορρᾶν (ἐν Παρισίοις), καὶ εἰς τὴν κεντρικὴν Γαλλίαν (ἐν Λυῶν), καταναλίσκονται πολλαὶ νεαρᾶι ἢ γραῖται αἰγές, ἂν καὶ κληθῶς πολλαίς τὸ κοινὸν ἀπατᾶται, νομίζον ὅτι ἀγοράζει πρόβειον κρέας.

Εἰς τὸ Λυῶν τρώγονται κατ' ἔτος 150,000 χιλιόγραμμα αἰγείου κρέατος. Ὁ κ. Κορνεβέν παρατηρεῖ ὅτι ἡ παχυτέρα αἰξ δὲν φαίνεται ἐξωτερικῶς καὶ ὅτι ὅλον τὸ λίπος αὐτῆς συναθροίζεται ἐντός· τὸ λίπος τοῦτο λίαν ἐκτιμᾶται, καθότι εἶνε στερεόν καὶ καλῆτερον ἢ τὸ τοῦ προβάτου διὰ τὴν κατασκευὴν κηρίων. Τὰ μῆρια τῆς αἰγός εἶνε μᾶλλον ἐπιμήκη ἢ τὰ τοῦ προβάτου, λιπῶδες δὲ ἐπιπέδωμα δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τῶν ἐξω-

τερικῶν μερῶν αὐτῆς· ἡ σπονδυλική της στήλη εἶνε μᾶλλον θολωτή, ὁ λαιμὸς ξηρότερος καὶ μακρότερος. Ἡ ὄσμη ὡσαύτως δύναται πολλακίς νὰ βοηθήσῃ πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς φύσεως τοῦ κρέατος τούτου. Εἰς τὴν Προβηγγίαν καὶ εἰς τὴν Νίκαιαν τιμᾶται τὸ κρέας τῆς αἰγὸς μέχρις 1 φρ. 40 τὸ χιλιόγραμμον. Εἰς τινὰς ἄλλους νομοὺς ἀλατίζουσι καὶ καπνίζουσι τὸ κρέας ταῦτο. Τὸ ἐρίφιον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Κορσικῆς πωλεῖται 1 φρ. τὸ χιλιόγραμμον, ἡ δὲ αἰξ 30—40 ἑκατοστά. Εἰς τὴν χώραν τῆς Οὐαλλίας εὐρίσκονται ζαμπόνια αἰγῶν ὀνομαστά. Οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ἡ αἰξ βελτιουμένη δύναται νὰ παραγάγῃ καλῆτερον κρέας καὶ πλειότερον λίπος. Ὑπὸ ἐποψίν ζωοτεχνικὴν διὰ νὰ θυσιάσωμεν τὰς αἰγὰς δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν τὸ ἔσχατον αὐτῶν γῆρας, μήτε τὴν ἀποξήρανσιν τῶν μαστῶν των.

Συμπόσια, περὶ ὧν ὁ τύπος μέγαν ἔκαμε πόταγον, ἐγένοντο ὅπως ἐκτιμηθῶσιν ἡ αἰξ καὶ τὸ ἐρίφιον ὑπὸ ὅλας τὰς μορφὰς καὶ ὑπὸ ὅλα τὰ ἐμβόσματα. Τῷ 1880, εἰς τὸ Alexandra Palace, ὁ ἀρχιμάγειρος Batchelor, παρέθεσεν εἰς τοὺς ἐρασιτέχνους δεῖπνον ἀποκλειστικῶς ἐξ αἰγῶς. Παρ' ἡμῖν ὁ Cheval ἀπέδειξεν ὁμοίως, ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ Ζωολογικοῦ Κήπου, ὅτι τὸ κρέας τράγου τριῶν καὶ ἡμίσεως ἔτων, καλῶς εὐνουχισθέντος καὶ καλῶς τραφέντος, δύναται νὰ κοσμήσῃ τὰς μᾶλλον διακεκριμένας τραπέζας. Ἐὰν ἐνίοτε τὸ κρέας τοῦτο ἔχῃ μικρὰν ὄσμήν κυνηγίου εἶνε ἄρα γὰρ τοῦτο ἐλάττωμα;

Ὁ κ. Καρτιέ, ἐπιθεωρητὴς τῶν σφαγείων τῆς Βιλλέττης, ἀπέστειλεν εἰς τὸ Συνέδριον τῆς φυματώσεως σημειώσιν ἧς οἱ ὄροι εἶνε ἄξιον νὰ ἐπιδοκιμασθῶσι παρ' ὅλων τῶν ἰατρῶν.

«Εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, λέγει, εἰς οὓς φαίνεται ἀναγκαία ἡ χρῆσις τοῦ ὠμοῦ κρέατος, νὰ συνιστῶμεν πρὸ πάντων τὸ ὠμὸν κρέας προβάτου ἢ αἰγῶς. Εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ πίνωσιν αἷμα εἰς τὰ σφαγεῖα, νὰ συμβουλεύωμεν τὸ αἷμα αἰγῶς ἢ προβάτου, καὶ πρὸ πάντων ζῶων ἀτινα ἔζησαν ἐν ἐλευθέρῳ ἀέρι.»

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐρίφια, τούτων γίνεται μέγιστον ἐμπόριον διὰ δύο λόγους· 1) ἕνεκα τοῦ δέρματός των, τοσοῦτον μᾶλλον

εὐκάμπτου καὶ καταλληλοτάτου διὰ τὴν χειροκτιποίησιν ὅσα ταῦτα δὲν ἐβόσκησαν καὶ 2) ἕνεκα τοῦ κρέατός των ὅπερ καταναλισκεται σήμερον, ἂν καὶ ὄχι εἰσέτι ὅσον ἔπρεπεν. Οἱ Παριεῖσι, ὡς εἴπομεν ἤδη, καταναλίσκουσιν ἐτησίως κατὰ μέσον ὄρον 138,033 ἐρίφια. Οἱ ἐπιθεωρηταὶ τῶν σφαγείων κατὰσχρῶσιν ὅσα εἶνε πολὺ ἰσχνά, πολὺ ἄωρα, πολὺ πηκτώδη. Ἀμὰ βοσκήσωσι τὸ δέρμα των γίνεται τραχὺ καὶ χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν μαροκηνοῦ. Ἐὰν θέλωμεν δυνάμεθα νὰ τὰ παχύνωμεν.

Τὰ ὠραῖα γαλλικὰ δέρματα προτιμῶνται διὰ τὴν χειροκτιποίησιν, συλλέκται μεταβαίνουσι πρὸς ἀναζήτησιν αὐτῶν εἰς τὰ μέρη τῆς καταγωγῆς καὶ τὰ ἐκλέγουσι. Τὰ γερμανικὰ καὶ οὐγγρικὰ, κάλλιστα ὡσαύτως, τιμῶνται μέχρι 50 φράγκων ἢ δωδεκάς. Τὰ μικρότερα δέρματα, ὡς τὰ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, τιμῶνται 12 φρ. ἢ δωδεκάς. Θὰ ἐννοήσωμεν πόσῃν σπουδαιότητι θὰ εἶχεν ἡ αὐξήσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αἰγῶν ἐν Γαλλίᾳ, ἐὰν μάθωμεν ὅτι κατὰ τὸ 1887 ἐπρομηθεύθημεν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ 1,781,273 χιλιόγραμματα δερμάτων ἐρίφιων. Τὸ πλεῖστον μέρος ἔρχεται διὰ τῆς Ἀβρῆς καὶ τῆς Μασσαλίας. Τὰ πλειότερα μᾶς παρέχουσιν οἱ γείτονες ἵνα μὴ εἶπω οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν· κρίνατε ἐκ τῶν ἐξῆς ἀριθμῶν:

Γερμανία...	321,577	χιλ.
Ἰταλία ...	438,046	»
Αὐστρία ...	206,386	»
Ἀργεντινὴ Δημοκρατία ...	291,411	»

Δὲν ἐξάγομεν εἰμὴ μόλις 287,715 χιλιόγραμματα, ὥστε πληρόνομεν δι' ἡμᾶς 1,493,358 χιλιόγρμ., περιστῶντα 2,000,000 φρ.—φόρος βαρύτατος.—Ὅλα τὰ δέρματα ταῦτα κατεργάζονται σήμερον εἰς τὴν Λίλην, εἰς τὸ Βουρβού, εἰς τὸ Τουρκέν· ἄλλοτε τὰ κατεργάζοντο εἰς τὸ Μονμπελιέ καὶ τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν, ἀλλὰ μετέτοπίσθη ἡ βιομηχανία αὕτη. Τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι διὰ τῶν ἀθυρματίων (πρὸς ἐπένδυσιν παντός εἶδους ζῶων)—καὶ διὰ τῶν ὑποδηματίων πρὸ πάντων, τῶν ὁποίων ἐνεργοῦμεν μέγιστην ἐξαγωγὴν, ἀποδίδομεν εἰς τοὺς ξένους τὸ μείζον μέρος. Ἐννοεῖται ὅτι ἐὰν ἠδυνάμεθα νὰ πα-

ραγάγωμεν πλειότερον τὴν πρώτην ὕλην, θὰ ηὔξανε τοιοῦτο-
τρόπως τὸ ἡμέτερον κέρδος. Τὰ δέρματα τῶν ζῴων τούτων
δὲν χρησιμοποιοῦνται μόνον διὰ τὰ ὑποδημάτια, ἀλλὰ καὶ διὰ
περιχειρίδια (manchons) ὅταν διατηρῶσι τὸ πλούσιον αὐτῶν
τρίχωμα.

Ἐκ τοῦ δέρματος τῶν μεγάλων αἰγῶν κατασκευάζονται
ὁδοιπορικοὶ ἐπενδύται ἀδιαπέραστοι ὑπὸ τῆς βροχῆς καὶ ἐπικα-
λύμματα θερμότατα.

Ἐν Ἀλγερίᾳ αἱ τρίχες τῆς ἀραβικῆς αἰγῆς πλεκόμεναι μετὰ
τῶν μαλλίων τοῦ προβάτου ἀποτελοῦσι χονδρὰ ὑφάσματα·
ἔξ ὁλοκλήρου δὲ τοῦ δέρματος κατασκευάζονται δερμάτινοι
σάκκοι πρὸς μεταφορὰν προμηθειῶν (*), χουρμάδων, ἀλεύρου κλ.

Πολὺ πρὸ τοῦ Μωῦσέως, καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολήν, οὕτω
θὰ συνέβαινον τὰ πράγματα.

VII

Ὀλίγα θὰ εἶπω περὶ τῶν ἀσθενειῶν τῆς αἰγῆς· θὰ τὰς ἀνα-
φέρω μόνον βασιζόμενος ἐπὶ τῶν προσφάτων προόδων τῆς αἰ-
γίου παθολογίας.

Ἡ ὑγρασία καὶ τὸ ψῦχος εἰσὶν οἱ μέγιστοι ἐχθροὶ τῆς αἰγῆς.

Αἱ τρεῖς μᾶλλον θανατηφόροι ἀσθένειαι ὑπὸ τῶν ὁποίων δύ-
νανται νὰ προσβληθῶσιν εἶνε 1) τὸ bou-frida, ἀσθένεια τοῦ
στήθους περιγραφεῖσα κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ κ. Φ. Θωμᾶ,
στρατιωτικοῦ κτηνιάτρου· 2) ἡ πλευροπνευμονία, καὶ 3) ἡ
εὐλογία.

Τὸ bou-frida εἶνε ἡ πάθησις τοῦ ἐνός μόνον πνεύμονος—οὐ-
δέποτε καὶ τῶν δύο—τῷ 1872-1873, ἐπὶ 38,700 αἰγῶν ἀνη-
κουσῶν εἰς διαφόρους φυλάς τῶν Ἀράβων τῆς Ἀλγερίας, 6300
προσεβλήθησαν καὶ 4,250 ἀπέθανον. Ἡ ἀσθένεια ἐνέσκηψεν
ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν ὄροπεδίων—600—1400 μέτρων. Οἱ Ἀραβες
τρώγουσιν ἀνευ ἀηδίας τὰς ἀσθενεῖς αἰγας· ἀλλ' οἱ μαῦροι,
κατὰ τινὰ διαδεδομένην πεποίθησιν, ἐὰν φάγωσι προσβάλλον-
ται ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀσθενείας καὶ ἀποθνήσκουσιν. Αἰτία τῆς

(*) Οἱ ἡμέτεροι ἄσκοι, κοινῶς τοῦλοῦμια.

ἀσθενείας ταύτης θὰ ἦνε τὸ ψῦχος καὶ οὐδὲν πλέον· τὸ ἀλη-
θές εἶνε ὅτι εἰς τοιαῦτα ὕψη, μεγάλαι διαφοραὶ θερμοκρασίας
ὑπάρχουσι μετὰ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός καὶ μετὰ τῶν
διαφόρων ὥρῶν τοῦ ἔτους. Ἐχει δὲ ἡ ἀσθένεια αὕτη δύο μορ-
φάς, τὴν ταχέαν καὶ τὴν βραδεῖαν, ἀνίστου σοβαρότητος. Οἱ
αὐτόχθονες βλέπουσι τὰ κτήνη των ἀποθνήσκοντα, καὶ ἐνίοτε
τὰ φονεύουσι χωρὶς νὰ προσπαθήσωσι νὰ τὰ ἀνακουφίσωσι διὰ
τοῦ ἐλαχίστου ἐκδόριου· ἔχουσιν ἐν τούτοις πρόχειρον φυτόν τι
παρέχον δι' ὀλίγης δαπάνης τοιοῦτον ἐκδόριον, τὸ bou-ναφᾶ
ἢ θαψίαν. Ἡ ἀσθένεια αὕτη εἶνε πνευμονία ἀφιδρωτική, κατὰ
τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὁμοία πρὸς τὴν περιπνευμονίαν. Ἐπὶ τοῦ
ἀντικειμένου τούτου πρέπει νὰ γίνωσιν ἀκόμη σχετικαὶ με-
λέται.

Ἡ πλευροπνευμονία πρὸ πάντων ἐμελετήθη ὑπὸ τοῦ κ.
Δουκενοῦ ἐν Γαλλίᾳ, ὑπὸ τῶν καθηγητῶν Ἀξ καὶ Σερβέλ ἐν
Ἀγγλίᾳ. Ἐξελέγχοντες τὰ συμπτώματα καὶ τὴν φανερὰν
κολλητικότητα θὰ ἐπιστεῦομεν ὅτι εἶνε ἡ περιπνευμονία τῶν
αἰγῶν. Ὁ ἀσθενὴς πνεύμων παρουσιάζει λευκοστίκτους βλά-
θας, διασχίζομένας ὑπὸ σειρῶν διαφόρων χρωμάτων,—μελαί-
νων, κιτρίνων ἢ αιματωδῶν. Κατ' ἀρχὰς ἀκούεται ὁ βήξ, οἱ
ὀφθαλμοὶ εἶνε ληθαλέοι· ἀπὸ τῶν ῥωθίων ῥεεὶ κομμωδῆς τι
ὕγρον· παύει τὸ γάλα, παύει ὁ μηρυκασμός, διάρροια βρωμερὰ
καὶ πρασινωπὴ συμπληροῖ τὴν ἐξάντησιν τῶν κτηνῶν.

Ἡ πρώτη συμβουλή εἶνε νὰ ἀποχωρίζωνται τὰ βήχοντα
ζῶα.

Ἡ εὐλογία—roeken—εἶνε ἐκρηξίς μεταδοτικὴ καλῶς περι-
γραφεῖσα ὑπὸ τοῦ Löhe, ὁμοιάζει δὲ πρὸς τὴν τοῦ προβάτου, ἐν
καὶ δὲν ἦνε κατ' οὐσίαν ὁμοία. Ὁ κ. Φ. Θωμᾶς παρατήρησεν
ἐν Ἀλγερίᾳ ὅτι ἡ ἀσθένεια αὕτη ὑπῆρχε χωρὶς νὰ ἦνε προσβε-
βλημένα τὰ γειτονικὰ ποιμνία τῶν προβάτων. Ἄρα βλέπωμεν
τὰς πρώτας φλυκταίνας πρέπει νὰ ἀπομονώμεν τὰ φέροντα
αὐτὰς κτήνη, καθότι ἡ ἀσθένεια εἶνε σπουδαία καὶ πολλὰκις
θανατηφόρος.

Ἡ αἰξ δύναται νὰ γίνῃ ἀναιμική, καχεκτική, καὶ νὰ ἀπο-

θάνη χωρίς φαινομένης βλάβας. Τὰ ὑγρά ἔτη, ἢ κακὴ τροφή παρήγουσι τὰ λυπηρὰ ταῦτα ἀποτελέσματα.

Τὰ ἐλμινθικὰ νοσήματα προσβάλλουσιν ἐπίσης τὰς αἰγὰς καὶ καθιστῶσιν αὐτὰς ἀνεμικῆς, πρὸ πάντων ἐν Ἀλγερίᾳ, ἐνθα ἢ βρογχίτις τὰς ἀποδεκατίζει.

Ὅταν ἔχωσι πάθημα τῶν ποδῶν, θεραπεύονται διὰ τῆς καθαριότητος καὶ τῶν λουτρῶν ἐκ θειικοῦ χαλκοῦ καὶ ἀσθεπτώδους ὕδατος.

Εἰς τὰς μετεωριζομένας αἰγὰς δίδομεν ὀλίγον ἄλμυρον ἢ ἀραιῶς ἀλκαλικὸν ὕδωρ.

Τὰς βωγμὰς τῶν μαστῶν θεραπεύομεν διὰ τῆς βασιλίνης, τὴν δὲ φλόγωσιν αὐτῶν διὰ τῶν καταπλασμάτων καὶ τῶν γλυκῶν ἀλοιφῶν.

Τοιαῦται εἶνε αἱ κυριώτεραι ἀσθένειαι τῆς αἰγός. Περισσότερον να εἴπωμεν ὅτι κακὴ διαίτα καὶ λίαν ὕδαρὰ προξενεῖ εἰς αὐτὰς διάρροϊαν. Μεταβολὴ διαίτης ἐπαναφέρει τὰ πράγματα εἰς τὴν πρώτην καλλὴν κατάστασιν.

ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΓΕΩΜΗΛΩΝ

(Συνέχεια. Ἴδε προηγούμενον τεύχος, σελ. 315)

Πολύαριθμόταται εἶνε αἱ ποικιλίαι τῶν ἐν Εὐρώπῃ καλλιεργουμένων γεωμήλων προκύψασαι ἐκ τῆς ἐπιδράσεως διαφόρων συνθηκῶν, ὑφ' ἧς τὸ φυτόν τοῦτο ἐκαλλιεργήθη εἰς διάφορα εἴδη καὶ κλίματα καὶ ἐκ τῆς διὰ σπορᾶς ἀναπαραγωγῆς, ἥτις δίδει πάντοτε προϊόντα φέροντα διάφορα χαρακτηριστικὰ ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἧς ἐγένετο. Διακρίνονται δὲ αἱ ποικιλίαι τῶν γεωμήλων ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐν γένει κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς βλαστήσεως — ἤτοι τοῦ ἀπὸ τῆς φυτεύσεως μέχρι τῆς ὀριμάνσεως τῶν φυμᾶτων χρονικοῦ διαστήματος, ἐξ οὗ ποικιλίαι πρῶτοι καὶ ὄψιμοι — ἰδιαιτέρως δὲ ἐκάστη ποικιλία χαρακτηρίζεται ἐκ τοῦ σχήματος, τοῦ μεγέθους, τοῦ χρώματος

τῶν φυμᾶτων (γεωμήλων), τῆς ἀφθονίας ἢ σπάνεως τῶν ἐπ' αὐτῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς βαθύτητος τούτων ἢ τῆς ὀμβλότητος τῆς ἐπιφανείας τῶν γεωμήλων, πρὸς δὲ καὶ ἐκ τῆς ποιότητος καὶ ἀφθονίας τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς χρησιμότητος τῶν φυμᾶτων ἐκάστης ποικιλίας, εἴτε ὡς ἐδώδιμων, εἴτε ὡς κτηνοτροφικῶν ἢ ὡς χρησίμων εἰς ἀμυλοποιάν. Παρ' ἡμῶν δὲν ὑπάρχουσι σχεδὸν ποικιλίαι μὲ ὀρισμένα καὶ σταθερὰ χαρακτηριστικὰ ἀν καὶ διακρίνονται πως διαφοραὶ τινες γεωμήλων δηλούμεναι συνήθως ὑπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καλλιεργοῦνται: οἷον αἱ Πατησιώτικαι κατὰτες, αἱ Βωλιώτικαι, Ἀνδριώτικαι, κτλ. Ἠδύναντο ἐν τούτοις νὰ δημιουργηθῶσι σταθεραὶ ποικιλίαι κατ' ἄλληλοι διὰ τὸ ἡμέτερον κλίμα, διὰ προσφόρων καλλιεργητικῶν μέσων, ἅτινα θέλομεν ἐκθέσει κατωτέρω. Ἄν καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγὴ γεωμήλων ἐξ ἄλλων χωρῶν ἐν Ἑλλάδι, ἀναφέρομεν ὁμῶς χάριν μνείας τὰς ὡς ἀξιολογώτερας ἐν Εὐρώπῃ θεωρουμένας ποικιλίας: Τοιαῦται πρῶτοι μὲν εἶνε: Ἡ ποικιλία *Marjolain* (*Marjolin*), ἐδώδιμος, ἀρκούντως παραγωγική.

Ἡ *Ροδόχροα* πρῶτος (*Earlyrose*) παράγουσα περίπου 1500 χιλιογράμματα γεωμήλων κατὰ στρέμμα περιεχόντων 19 τοῖς $\frac{0}{100}$ ἄμυλον· καλλίστη ἐδώδιμος ποικιλία.

Ἡ *Πλανκάρ* (*Plancard*), παραγωγῆς 1400 χιλιογράμμων κατὰ στρέμμα μὲ 15 $\frac{0}{100}$ ἄμυλον.

Ἐκ δὲ τῶν ὄψιμων ποικιλιῶν ἀξιόλογοι θεωροῦνται ἐν Γαλλίᾳ:

Ἡ *Σιαρδὼν* (*Chardon*) παράγουσα 1400 χιλιογράμματα κατὰ στρέμμα μὲ 14 $\frac{0}{100}$ ἄμυλον.

Ἡ *Magnum Bonum* παράγουσα μέχρι 2000 χιλιογράμματα κατὰ στρέμμα μὲ 17 $\frac{0}{100}$ ἄμυλον.

Ἐν Βελγίῳ δὲ ἀξιόλογοι θεωροῦνται αἱ ποικιλίαι: Ἡ *Ἡρα* (*Junio*), παράγουσα 2500 χιλιογράμματα μὲ 17 $\frac{0}{100}$ ἄμυλον. Ἡ *Ἀθῆναι* (*Athène*), παραγωγῆς 1800 χιλιογράμματα μὲ 18 $\frac{0}{100}$ ἄμυλον, καὶ Ἡ *Ἀσπασία* (*Aspasia*), παραγωγῆς 3000 χιλιογράμματα μὲ 17 $\frac{0}{100}$ ἄμυλον.

Ἐν Γερμανίᾳ μεταξὺ ἄλλων ποικιλιῶν ὡς πλουσίᾳ εἰς ἄμυλον θεωρεῖται ἡ Ἐρυθρὰ Βοημικὴ (Rote Bömische) περιέχουσα ἐξ αὐτοῦ 28 %.

Κλίμα καὶ ἔδαφος κατάλληλον.

Ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων εἶνε δυνατὴ εἰς ὅλα τὰ κλίματα ἐκτεινομένη ἀπὸ τῶν μεσημβρινωτέρων χωρῶν μέχρι 70° βορ. πλάτους· καλλιεργεῖται ἐν Ἰσλανδίᾳ ὡς καὶ εἰς τὰ ψυχρὰ ὕψη τῶν ὀρέων, ἐν Ἑλβετίᾳ λ. χ. μέχρι 1400 μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θάλασσης. Πρὸς ἐπιτυχὴ ὁμῶς καλλιέργειαν ἀπαιτεῖται ἡ ἐκλογή τῶν καταλλήλων δι' ἕκαστον κλίμα ποικιλιῶν· εἰς τὰ λίαν ψυχρὰ κλίματα, ἐν οἷς τὸ θέρος εἶνε βραχὺ καλλιεργοῦνται πρῶτοι ποικιλίαι, ὧν ἡ βλάστησις διαρκεῖ ὀλίγον. Ἐπίσης τοιαῦται ποικιλίαι προτιμῶνται καὶ διὰ τὰ θερμὰ καὶ λίαν ξηρὰ κλίματα, ἐνθα ἡ βλάστησις τῶν γεωμήλων ἐπιτυγχάνει κατὰ τὸ σχετικῶς βραχὺ καὶ οὐχὶ λίαν ψυχρὸν ἀλλὰ ἀρκούντως δροσερὸν χρονικὸν διάστημα τὸ μεταξὺ τοῦ τέλους τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ θέρους ἢ κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ θέρους μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ χειμῶνος διάστημα. Πυχεριστέρα ὁμῶς καθίσταται ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων εἰς τὰ εὐκρατὰ ἐκεῖνα κλίματα, ἐν οἷς τὸ θέρος, ἀρκούντως μακρὸν, δὲν παρουσιάζει τὰ μειονεκτήματα τῶν υπερβολικῶν καὶ διαρκῶς ξηρασιῶν τῶν μεσημβρινῶν ἡμῶν κλιμάτων, καὶ ἐν οἷς ἐπιτυχέστερον καλλιεργοῦνται αἱ ὕψιμοι ποικιλίαι, ὧν ἡ βλάστησις διαρκοῦσα καθ' ὅλον τὸ θέρος καὶ μέρος τοῦ φθινοπώρου δὲν ἀναστέλλεται ὑπὸ τῆς ξηρασίας ἀλλ' ἐξακολουθεῖ ἡ κανονικὴ ἀνάπτυξις τοῦ φυτοῦ καὶ ἡ αὔξησις τῶν φυματίων πρὸς καλὴν καὶ ἀφθονον συγκομιδὴν.

Τὰ γεώμηλα προτιμῶσιν ἔδαφος μᾶλλον ἐλαφρὸν, εὐδιαπεραστον καὶ κατὰ τι ἄμμῶδες, ἀλλ' ὅσον τὸ δυνατὸν δροσερὸν, διὰ τοῦτο εἰς τὰ ξηρὰ κλίματα αἱ λίαι ἄμμῶδεις καὶ ἀχμηραὶ γαῖαι εἶνε ἥττον κατάλληλοι, προτιμῶνται δὲ τότε αἱ κάπως συμπαγεῖς καὶ ἀργιλλῶδεις ὡς διατηροῦσαι πλειοτέραν ὑγρασίαν ὑπὸ τὸν ὄρον ὁμῶς τοῦ νὰ διορθοῦται τὸ συμπαγές

αὐτῶν διὰ καταλλήλων ἐπανειλημμένων ὀργωμάτων ὅπως τὸ ἔδαφος καταστῆ ἀραιότερον πρὸς εὐκαλωτέραν ἐν αὐτῷ ἀνάπτυξιν τῶν ὑπογείων τοῦ φυτοῦ ρίζωμάτων. Ἐν γένει εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ εἶδη τῶν γαιῶν δύνανται νὰ ἐπιτύχωσι τὰ γεώμηλα ἐφαρμοζομένων τῶν καταλλήλων καλλιεργητικῶν ἐργασιῶν πρὸς μετρίασιν τῶν σχετικῶν μειονεκτημάτων τῆς γῆς ἀναλόγως καὶ τοῦ κλίματος, τῶν βαθειῶν ἀρόσεων, περιχώματώσεων καὶ ποτισμάτων πρὸς καταπολέμησιν τῆς ξηρασίας, τῆς προσφόρου τοῦ ἔδαφους κατεργασίας, πρὸς διόρθωσιν τοῦ συμπαγοῦς αὐτοῦ. Ἐκλέγονται ἄλλως τε καὶ αἱ κατάλληλοι διὰ τὸ εἶδος τῆς γῆς ποικιλίαι, διότι ἐν Εὐρώπῃ ὑπάρχουσι τοιαῦται εὐδοκιμοῦσαι αἱ μὲν εἰς τοιοῦτου, αἱ δὲ εἰς ἄλλου εἶδους ἔδαφος. Σημειωτέον ὅτι εἰς τὰ λίαν ὑγρὰ ἔδαφη τὰ γεώμηλα γίνονται ὑδατώδη, πτωχὰ εἰς ἄμυλῶδη οὐσίαν, καὶ δυσδιατήρητα· διὰ τοῦτο εἰς τοὺς ὑγροὺς τόπους προτιμῶνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ ἄμμωδέστεραι καὶ ἐλαφραὶ γαῖαι.

Προπαρασκευὴ καὶ λίπανσις τοῦ ἔδαφους.

Τὰ γεώμηλα ἀπαιτοῦσιν ἱκανὸν ὄγκον γῆς καλῶς ἀνεσκαλευμένης ὅπως ἐκτεινώσιν εὐχερῶς ἐν αὐτῇ τὰς ρίζας αὐτῶν καὶ ἀναπτύξωσιν ἀφθονα καὶ μεγάλα φύματα. Διὰ τοῦτο τὸ ἔδαφος χρῆζει βαθειῶν ἀρόσεων, αἵτινες ἄλλως ὠφελουσίαι καὶ κατὰ τῆς ξηρασίας ὡς ἐπιτρέπουσαι τὴν βαθέως ἐν τῇ γῇ ἀποταμίωσιν ὑγρασίας ἐκ τῶν χειμερινῶν βροχῶν. Ὁ ἀγρὸς δεόν νὰ ἀρωθῆ καλῶς εἰς βάθος 30 τοῦλάχιστον ἑκατοστομέτρων ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ χειμῶνος, καθ' ἃν δέχεται τὰς ὠφελίμους ἀτμοσφαιρικὰς ἐπιδράσεις, κατὰ τὸ τέλος δὲ τοῦ χειμῶνος ἢ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος ἀροῦται καὶ δεύτερον τὸ ἔδαφος, εἰς ὀλιγώτερον βάθος, πρὸ τῆς φυτεύσεως τῶν γεωμήλων, τῆς ὁποίας προηγεῖται καὶ τρίτη ἀροσις ὅταν ἡ φύσις τοῦ ἔδαφους τὸ ἀπαιτῆ.

Τὸ ἔδαφος δεόν νὰ λιπάνθῃ ἀρκούντως διὰ κόπρου καλῶς μὲν χωνευμένης ὅταν ᾖ ἐλαφρὸν καὶ ἄμμῶδες, προσφάτου δὲ καὶ ἀχυρώδους ὅταν ᾖ ἀργιλλῶδες καὶ συμπαγές, διότι καθίσταται πορωδέστερον διὰ τῆς τοιαύτης κόπρου. Φέρεται δὲ ἡ

κόπρος εἰς τὸν ἀγρὸν πρὸ τῆς τελευταίας ἀρόσεως, διὰ τῆς ὁποίας καὶ ἀναμιγνύεται μετὰ τοῦ ἐδάφους. Προτιμᾶται ἡ κόπρος τῶν κερασφόρων ζώων, ὡς ἐνέχουσα πλειότερον κάλι, οὐσίαν λίαν ὠφέλιμον εἰς τὴν βλάστησιν τῶν γεωμήλων· ἐν ἀνάγκῃ ἀναμιγνύεται μετὰ τῆς κόπρου τέφρα τῶν ξύλων, ὡς περιέχουσα ἱκανὸν κάλι, διὰ δὲ τὰς μὴ ἀσβεστώδεις γαίας ὠφέλιμος εἶνε ἢ ἐν τῇ κόπρῳ ἀνάμιξις ἀσβέστου.

(ἀκολουθεῖ)

Γ. ΣΥΡΜΑΣ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΩΝ ΑΔΥΝΑΤΩΝ ΟΙΝΩΝ

Πολλάκις συμβαίνει οἱ οἶνοι, ἕνεκα διαφόρων λόγων, νὰ ἦνε ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ποιότητος κάκιστοι καὶ δυσδιατήρητοι. Τινὲς τῶν οἴνων τούτων εἶνε ἀδύνατοι ἐν οἴνοπνεύματι καὶ ὑποκινῶνται εἰς σαπρῶδη ἀποσύνθεσιν. Ἄλλοι δὲ στεροῦνται τανίνης, ἢ ὀξικῶν συστατικῶν καὶ καθίστανται πικροὶ, ὀξινίζουσι, κλπ.

Αἱ διάφοροι αὗται ἀλλοιώσεις ἀναγγέλλονται σχεδὸν πάντοτε ἐκ τοῦ χρώματος τοῦ οἴνου· τοῦτο ἀρχίζει νὰ ἀλλοιοῦται καὶ ὁ οἶνος δὲν βραδύνει νὰ θολωθῇ ἐντελῶς ἔαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς δὲν ἐπιχειρηθῇ ἡ κατάλληλος θεραπεία. Ἡ ἐξαφάνισις λοιπὸν τῆς διαυγείας τοῦ οἴνου εἶνε πρόδρομον σημεῖον, ὅπερ δέον νὰ ἐφευκθῇ ὅλην ἡμῶν τὴν προσοχὴν.

Εἶνε ἀρκετὰ εὐκόλον νὰ θεραπεύσωμεν τὴν ἔλλειψιν τοῦ οἴνοπνεύματος ἔαν μόνῃ ἢ ἰδιαιτέρα αὕτη περίπτωσις παρουσιάζεται. Οἱ οἶνοι νεαρῶν ἀμπέλων, κατακλυζομένων ἢ πεφυτευμένων εἰς ἀμμώδεις γαίας καὶ προσβληθεισῶν ὑπὸ τοῦ περονόσπορου ἢ ὑπὸ καιρικῶν ἀστασιῶν, ἐπομένως ἀδύνατοι εἰς οἴνοπνευμα, θεραπεύονται διὰ τῆς προσθήκης τοιούτου. Οἴνοπνευμα οἴνου θὰ ἐπέφερε λαμπρὸν ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ἔαν δὲν ἔχωμεν τοιοῦτο πρόχειρον, ἀρκεῖ τὸ βιομηχανικὸν 3/6.

Ἡ ἔλλειψις οἴνοπνεύματος συνέπειαν περίπου βεβαίαν ἔχει τὴν ἐξέγερσιν τῶν ἐν τῷ οἴνῳ ὑπαρχουσῶν ζυμῶν καὶ τὴν διαφθορὰν τοῦ προϊόντος ἐν βραχεῖ διαστήματι χρόνου. Δέον λοι-

πὸν νὰ φροντίσῃ τις πῶς νὰ ἐξαφανίσῃ τὸ ταχύτερον τὰ αἷτια ταῦτα τῆς ἀλλοιώσεως· ἐπιτυγχάνεται δὲ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο διὰ τοῦ κολλαρίσματος καὶ κατόπιν διὰ τῆς μεταγγίσεως. Ἐστέρον πάντων τούτων προστίθεται οἴνοπνευμα τῶν 90⁰ εἰς μικρὰς ἀναλογίας, 1-2 λιτρῶν περίπου καθ' ἑκατόλιτρον οἴνου.

Τὰ κολλαρίσματα τῶν κακῶς συγκεκροτημένων τούτων οἴνων πρέπει νὰ ἦνε πολὺ ἐλαφρὰ. Δὲν πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι διὰ μεγάλης δόσεως κόλλης ἐπιτυγχάνομεν τὴν καθήρσιν ἐξ ἐναντίας ὅσον περισσοτέραν προσθέτομεν τόσον περισσότερο μακρυνόμεθα ἀπὸ τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Ἀδυνατίζομεν ἔτι μᾶλλον τοὺς ὑποβαλλομένους εἰς τὴν θεραπείαν ταύτην οἴνους καὶ καθιστῶμεν αὐτοὺς ἔτι μᾶλλον ἐπιρρεπεῖς εἰς διαφθορὰς. Αἱ μεταγγίσεις, συμφώνως πρὸς τὰς ἀκαταπαύστους ἡμῶν συστάσεις, πρέπει νὰ ἐκτελῶνται δι' ἀντλίας ἢ σίφωνος, οὐδέποτε δὲ δι' ἀντλήσεως διὰ δοχείων (κουβάδων κτλ.)· ἀπαραίτητον εἶνε νὰ μὴ ἀφίνωμεν τὸ ὑγρὸν νὰ ὀξειδωθῇ διὰ παρατεταμένης διελεύσεως διὰ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος.

Πολλάκις ἡ προσθήκη οἴνοπνεύματος, τὸ κολλαρίσμα καὶ ἡ μεταγγίσις ἀδυνατοῦσι νὰ ἐπανορθώσωσιν οἶνον διαφθαρέντα· τότε πρέπει νὰ καταφεύγωμεν εἰς τὴν παννίνην τὴν δυναμένην νὰ συγκρατήσῃ αὐτόν. Ἐν ἄλλαις περιστάσει πρέπει νὰ καταφεύγωμεν εἰς τὸ τρυγικὸν ὄξυ ἢ εἰς συνθέσεις συμφώνους πρὸς ἄλλα συστατικὰ στοιχεῖα τοῦ οἴνου. Διαλύομεν τὰ προϊόντα ταῦτα ἐν ὀλίγῳ οἴνῳ, ἔπειτα χύνομεν τὸ ὅλον ἐν ταῖς πρὸς θεραπείαν βυτίαις ἀνακινουῦντες ὡς ἐν τῷ κολλαρίσματι. Ἀφίνωμεν ἔπειτα τὸν οἶνον ἐν ἀναπαύσει. Ἀκολουθῶς, ἔαν θέλωμεν νὰ παραδώσωμεν τὸν οἶνον δυνάμεθα νὰ κολλαρίσωμεν αὐτόν ἐλαφρότατα· ἔαν ἦνε ἀνάγκη νὰ τὸν διατηρήσωμεν ἐν τῇ ἀποθήκῃ τὸν φυλάττομεν οὕτω χωρὶς νὰ τὸν κολλαρίσωμεν, καὶ δὲν προβαίνομεν εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην εἰμὴ καθ' ὅσον ἐξοδεύομεν αὐτόν.

Ἡ ταννίνη καὶ τὸ τρυγικὸν ὄξυ μόνα ἢ μᾶλλον συνδυασμένα ἐν ἀναλογίαις ἐπιστημονικῶς ὀρισμέναις, διδούσαις δύναμιν ἀντιστάσεως εἰς τὸν οἶνον, ἐπιτρέπουσιν αὐτῷ ὡς ἐπὶ

τὸ πλείστον νὰ ἀνθέξῃ καὶ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐξάνθισιν, τὸ ὀξύ-
νομμα, τὴν πίκρσιν, τὴν θόλωσιν, κτλ. Ἐὰν ὁμῶς αἱ ἀσθέ-
νεια αὐταὶ ἀνεπτύχθησαν καὶ κατέκλυσαν τὴν μάζαν τοῦ
ὕγρου, τότε ὅλα τὰ θεραπευτικὰ ταῦτα μέσα ἀποβαίνουν
ἀνίσχυρα. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ καταφεύγωμεν
εἰς τὴν θέρμανσιν. Τέλος, ἐὰν ὁ οἶνος ἠλλοιώθῃ ἐντελῶς δὲν
μένει ἄλλο εἶμῃ νὰ τὸν ἀποστᾶξωμεν.

Βλέπομεν ὅτι διὰ νὰ ὠφεληθῶμεν ὅσῳ τὸ δυνατόν περισσό-
τερον ἐκ τῶν ἀδυνάτων οἴνων, εἶνε ἀναγκαιότατον νὰ ἐπιτη-
ρῶμεν αὐτοὺς μετὰ προσοχῆς καὶ νὰ ἐπιλαμβανώμεθα τῆς θε-
ραπείας εὐθὺς ἅμα ἰδῶμεν τὸ πρῶτον σύμπτωμα θολώσεως
ἐν τῷ χρώματι. Περιττὸν νομίζομεν νὰ προσθέσωμεν ὅτι τὰ
βυτία εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ μεταγγίζωμεν τοὺς ἀσθενεῖς
τούτους οἴνους δεόν νὰ ᾔνε ἐντελῶς καθαρὰ καὶ ἀρμολίως
θειωμένα.

Ἐκτὸς ὁμῶς τῶν σπουδαίων τούτων ἀλλοιώσεων, ὑπάρ-
χουσι καὶ ἄλλαι ἐλαφρότεροι, ἀλλ' αἰτινες, ὡς αἱ πρῶται,
ἔχουσι ἀνάγκην νὰ υποβληθῶσιν εἰς θεραπείαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς
ἐὰν θέλωμεν νὰ σώσωμεν τὸ προσβληθὲν ὑγρὸν. Τοιαῦτα εἶνε
ἡ ἀνθισις, τὸ ξεθύμασμα, ἡ πίκρσις, τὸ ἀναμμα, κτλ.

«Ὅταν νέος οἶνος ᾔνε κακῶς τοποθετημένος, γράφει ὁ Ρο-
βινέ, ἦτοι ὅταν τὰ βυτία δὲν ᾔνε ἐν καλῇ καταστάσει ἢ δὲν
ᾔνε ἐντελῶς γεμᾶτα, σχηματίζεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ οἴ-
νου, ἐν τῇ μετὰ τοῦ ἀέρος ἐπαρῆ, δερμάτιον λευκὸν ταχέως
πυκνούμενον. Τὸ δερμάτιον τοῦτο σχηματίζεται ἐξ ἀπείρου
ἀριθμοῦ κρυπτογάμων τινῶν φυτῶν καλουμένων ἀνθέων τοῦ οἴ-
νου (mycoderma vini).»

Προσθέτομεν ὅτι τὸ φαινόμενον τοῦτο παράγεται ὡς ἐπὶ τὸ
πλείστον εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐν οἴνοπνεύματι οἴνους, μολονότι
καὶ τινες ἰσχυρότεροι δύνανται ὡσαύτως νὰ καλυφθῶσι διὰ τῆς
βλαστῆσεως ταύτης.

Αἱ γνώμαι εἰσι διηρημέναι περὶ τοῦ ἀνθους· ἰσχυρίσθησαν ὅτι
τὸ σχηματιζόμενον ἐπάνωθεν τοῦ οἴνου στρώμα εἶνε προστα-
τευτικὸν κάλυμμα καλοῦν τὴν εἰσχώρησιν, τὴν ἀνάπτυξιν ἐπι-

βλαβῶν ζυμῶν, μὴ δυναμένου τοῦ ὀξυγόνου τοῦ ἀέρος νὰ
φθάσῃ μέχρις τοῦ οἴνου; ἐβεβαίωσαν μάλιστα ὅτι ἦτο σημεῖον
καλῆς ποιότητος καὶ διατηρήσεως αὐτοῦ. Σήμερον ἐπικρατοῦ-
σιν ὀρθότεραι ἰδέαι, οὐδόλως θεωροῦσι τὸ ἀνθος τοῦ οἴνου ὡς
περιφρονητέαν ζύμην, θεωρεῖται μάλιστα πολλάκις ὡς πρόδρο-
μος τῆς ἀναπτύξεως ἐτέρου μύκητος (mycoderma aceli) προ-
καλοῦντος τὴν ὀξύσιν τοῦ οἴνου. Ἀρκεῖ νὰ γηράσῃ ὁ οἶνος,
νὰ χάσῃ τὴν δυνάμιν του εἰς τὸ νὰ τρέφῃ τὴν οἰνικὴν ζύμην
(mycoderma vini), κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Παστέρ, ἵνα αὕτη
στερουμένη διαδοχικῶς τῶν καταλλήλων τροφῶν, μαρανθῇ,
πάθῃ ἀτροφίαν, ἐμφανισθῇ δὲ ἡ ὀξική ζύμη (mycoderma aceli)
καὶ πολλαπλασιασθῇ μετ' εὐκολίας τοσοῦτω μᾶλλον μεγαλει-
τέρας ὅσῳ θὰ ἀντλή ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον τὴν πρώτην αὐτῆς
τροφὴν ἐξ αὐτῆς τῆς οἰνικῆς ζύμης.

Ἡρὶν φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ ἀνθισας οἶνος ὑφίστα-
ται μεταλλαγὰς ἐξασθενίζουσας αὐτὸν ἔτι μᾶλλον. Ἡ οἰνική
ζύμη ἀπορροφᾷ τὸ ἀτμοσφαιρικὸν ὀξυγόνον καὶ προσηλώνει
αὐτὸ ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ρευστῷ διαλυθεισῶν ὑλῶν ἔνθα ἀναπτύσ-
σεται· τὸ οἰνόπνευμα τοῦ οἴνου καίεται ὑπὸ τῆς ζύμης ταύτης
καὶ μεταβάλλεται εἰς ἀνθρακικὸν ὀξύ καὶ εἰς ὕδωρ. Ἡ ζύμω-
σις αὕτη τὴν ὁποῖαν τινὲς καλοῦσιν ὡσαύτως ὑδρανθρακικήν,
ἐξασκεῖ ὁμοίως τὴν ἑαυτῆς ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν σακχαρωδῶν
ὕλῶν τοῦ οἴνου.

«Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ φαινομένου τούτου, γράφουσιν οἱ
Πόρτ καὶ Ρουϋσέν, γίνεται ἀπορρόφησις τοιαύτη ὥστε οὐδε-
μία ἄλλη ζύμη δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ ἐν τῷ οἴνῳ.» Τὸ ἰδιαι-
τερον τοῦτο περιστατικὸν ἔφερε τινὰς νὰ ὑποθέσωσιν ὅτι ἡ
παραγωγή τῆς ἐξάνθησεως εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ οἴνου ἦτο
δίπλωμα μακροβιότητος καὶ καλῆς ὑγείας.

Εἶδομεν ὅτι δὲν συμβαίνει πάντοτε τοῦτο. Ἐὰν ἀφήσωμεν
τὸ ἀνθος τοῦτο νὰ ἀλλοιωθῇ, ὁ οἶνος ὀξυνίζει ὑπὸ τὴν ἐπιρ-
ροὴν τῆς ὀξικῆς ζύμης, ἥτις μετ' ὀλίγον ἐμφανίζεται. Οὐδὲν
ἄλλο δὲ εἶνε ταχύτερον τῆς ἀλλοιώσεως τοῦ ἀνθους τούτου,
καθότι ἡ ζύμη ἐξ ἧς τοῦτο σύγκειται ζῆ ἐκ τοῦ οἴνοπνεύμα-

τος, ὁ δὲ οἶνος ἐξασθενίζει ἔτι μᾶλλον, γίνεται ἀνούσιος καὶ ἡ ὀξική ζύμη εὐρίσκει ἀμέσως κέντρον εὐνοικώτατον εἰς τὴν ἑαυτῆς ὑπαρξίν. Ἐν ταῖς πλείσταις περιπτώσει δυνάμεθα νὰ ἀποφύγωμεν τὴν παράγωγὴν τοῦ ἀνθους ἀνακινουῦντες τὰ βυτία καταλλήλως καὶ συντηροῦντες αὐτὰ πάντοτε πλήρη. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρὸς ἐξαφάνισιν τοῦ κακοῦ φάρμακον, δὲν εἶνε δύσκολον, ἀρκεῖ νὰ γεμίσωμεν ὑπερβολικῶς τὰ βυτία καὶ νὰ ἀφήσωμεν νὰ ὑπερχειλίσῃ ὁ οἶνος· ἐπειδὴ τὸ ἄνθος εἶνε ἐλαφρότερον, θὰ παρασυρθῇ ἔξω τοῦ βυτίου μετὰ τοῦ ρέοντος ὑγροῦ· πωματίζομεν ἔπειτὰ ἰσχυρῶς. Καλὸν ὅμως εἶνε νὰ ἐπιτηρῶμεν προσεκτικῶς τὸν ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας εὐρεθέντα οἶνον· δι' ὧν δὲ τῶν δυνατῶν μέσων ἀποφεύγομεν τὸν ἐκ νέου σχηματισμὸν τοῦ ἀνθους πληροῦντες ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω τὰ βυτία, ὡσὰν θεωρηθῇ τοῦτο ἀναγκαῖον, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διατηρῶμεν αὐτὰ πάντοτε πλήρη. Καλὸν θὰ ᾔτο ὡσαύτως, ὅταν ὁ οἶνος ἀνθίσῃ ἰσχυρῶς καὶ παρατηρεῖται πικρὰ τις νὰ μεταγγίζωμεν εἰς βυτία θειωμένα, ἄλλως ἢ πικρὰ αὕτη θὰ μετεβάλλετο ταχέως εἰς ὀξύτητα. Μετὰ τὴν μεταγγισιν μικρὰ προσθήκη οἰνοπνεύματος καὶ ἀνάμιξις μετ' οἴνου ἰσχυροτέρου, εἶνε τὰ καλλίτερα μέσα ὅπως διατηρηθῶσι τοιοῦτοι ἀδύνατοι οἶνοι.

Ἡ γεῦσις τοῦ ζεθυμάσματος εἶνε συνέπεια τοῦ ἀνθους τοῦ οἴνου· ἐξαφανίζεται αὕτη ἐν μέρει διὰ προσθήκης μικρᾶς δόσεως οἰνοπνεύματος ἢ μᾶλλον δι' ἀνάμιξεως μετ' οἴνου ὑγιούς καὶ δυνατοῦ. Ἀποφεύγομεν δὲ τὴν συνάφειαν τοῦ ἀέρος, καθότι τὸ ὀξυγόνον δύναται νὰ αὐξήσῃ ἔτι μᾶλλον τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ οἴνου.

Ἡ πικρότης, ἥτις τόσον πολὺ ὁμοιάζει πρὸς τὴν ὀξύτητα καὶ ἥτις πολλάκις εἶνε συνέπεια τῆς ἀσθενείας τῆς ἀνθίσεως, ὑποβάλλεται εἰς τὴν διὰ τοῦ οὐδετέρου τρυγικοῦ καλίου θεραπείαν. Διὰ τοῦ ἀλάτος τούτου ἐξουδετεροῦται ἡ μικρὰ ποσότης τοῦ ὀξικοῦ ὀξέος, ἥτις παρήχθη ἐν τῷ οἴνῳ. Ἡ χρησιμοποιομένη δόσις ποικίλλει ἀναλόγως τῆς ἐντάσεως τοῦ κακοῦ.

(Ἐκ τοῦ *Moniteur Viticole*.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

Οἰαδήποτε καὶ ἂν ᾔνε ἡ περὶ τοῦ ζητήματος τῆς σταφίδος πεποιθήσις ἡμῶν, ὀφείλομεν ἐκ καθήκοντος νὰ ἀναδημοσιεύσωμεν τὴν ἐν τῷ «Φορολογουμένῳ» Πατρῶν καταχωρισθεῖσαν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου γνώμην τοῦ κ. Κλάους, ὅστις εἰς τὴν πολυχρόνιον περὶ τὴν ἐμπορείαν τῆς σταφίδος πείραν του ἐνόησε, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ «Φορολογούμενος», καὶ τὴν τῆς οἰνοποιίας, διότι, ὡς γνωστὸν, οὐχὶ μόνον ὡς ἑταῖρος τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου Φέλς καὶ Σα διηύθυνεν ἐπιτυχῶς ἐπὶ μακρὰ ἔτη τὸν σταφιδικὸν κλάδον τῆς ἐμπορείας τοῦ εἰρημένου καταστήματος, ἀλλὰ καὶ ὡς διευθυντῆς τῆς ἐν Πάτραις Οἰνοποιητικῆς ἑταιρίας «Ἀχαια» ἐπὶ εἰκοσαετίαν ἐνέκυψεν εἰς τὰ τῆς οἰνοποιίας μετ' ἐπιστήμης καὶ ζήλου. Προτρέπομεν δ' ἐκθύμως πάντας τοὺς μεγάλους σταφιδοκτηματίας νὰ ἐκτελέσωσι τὰς ὑπὸ τοῦ κ. Κλάους συμβουλευομένας δοκιμὰς. Ἄλλως αὐταὶ καὶ ἂν ἀποτύχωσιν, ὑπερ πᾶς Ἑλληνὸς ὀφείλει νὰ ἀπεύχεται, θὰ χρησιμεύσωσι κατὰ τοῦτο ὅτι χάρις αὐτῶν θὰ συνηθίσωμεν νὰ πίνωμεν τὸν ἐκ σταφίδος οἶνον, διότι τὸν κατασκευασθῆσομενον σταφιδίτην ἂν δὲν δυνηθῶμεν νὰ ἐξοδεύσωμεν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν θὰ τὸν καταναλώσωμεν κατ' ἀνάγκην ἐν τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ ἂν θὰ στεροῦμεθα ἐπαρκῶν οἴνων.

«Ἡ ὑπερπαραγωγή τῆς σταφίδος, λέγει ὁ κ. Κλάους, ἀπέναντι τῆς παρούσης καταναλώσεως τοῦ εἶδους τούτου, καὶ αἱ συνέπειαι, τουτέστιν αἱ χαμηλαὶ τιμαὶ καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ μὴ εὐπορία τῶν παραγωγῶν ἢ προσερχομένη ἐξ αὐτῶν, δικαίως ἀνησυχοῦσι μέγα μέρος τῶν συμπολιτῶν καὶ ἐπιβάλλουσιν εἰς αὐτοὺς ὡς καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἀνάγκην νὰ μελετήσωσιν περὶ μέσων ὅπως θεραπευθῇ τὸ φοβούμενον κακόν.

«Διαρκούντων 38 ἐτῶν τὰ ὅποια διήλθον ἐνταῦθα εἶδον διαφορὰς ὁμοίας κρίσεις. Τῷ 1851 π. χ. ἐνῶ ἡ παράγωγὴ δὲν ἀνῆλθε παρὰ εἰς 84 ἑκατομ. μόλα ταῦτα ὑπερέβησαν τὴν κατὰ

τανάλωσιν ἀναλόγως περισσότερον παρ' ὅ,τι συμβαίνει σήμερον μὲ παραγωγὴν 350 ἑκατομ. Ὡσαύτως καὶ ἡ ὑποτίμησις τοῦ εἴδους ἦτο μεγαλύτερα, διότι πρὸς δέκα τ' ἄλληρα, ἦτοι ὡς ἔγιστα 55 δραχμὰς ἢ χιλιάς, πολὺ καλὴ ποιότης δὲν εὔρεν ἀγοραστὰς. Τότε ὡς καὶ εἰς μεταγενεστέρως κρίσεις πολλὰ ἐλέγοντο περὶ περιορισμοῦ τῆς παραγωγῆς δυνάμει Νόμου, περὶ Νόμων, ὅπως ὁ τρυγητὸς γίνη βραδύτερον, ὅπως ἐμποδισθῆ τὸ χαράκωμα, καὶ εἰσέτι περὶ Μονοπωλείου τῆς Κυβερνήσεως· καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἤμην τότε ὑπὲρ τοιούτων μέτρων. Ἐὐτυχῶς ἡ Κυβέρνησις ποτὲ δὲν ἀνεμίχθη περιορίζουσα τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῆς καλλιέργειας καὶ τοῦ ἐμπορίου καὶ οὕτω μόνον ἦτο δυνατόν νὰ φθάσωσιν ἢ τε παραγωγὴ καὶ ἡ κατανάλωσις εἰς τὴν σημερινὴν σπουδαιότητα διὰ τῆς ὁποίας πολλὰ ἑκατομμύρια ξένων χρημάτων εἰσῆλθον εἰς τὸν τόπον.

«Αἱ κρίσεις παράγουσι μόνον τὰ Θεραπευτικὰ μέσα δι' αὐτάς: χαμηλαὶ τιμαὶ ἐπιφέρουσιν ἐλάττωσιν τῆς παραγωγῆς καὶ αὐξήσιν τῆς καταναλώσεως, πολλαπλασιάζουσι δὲ τὰ μέρη τῆς καταναλώσεως καὶ τοὺς τρόπους αὐτῆς, περὶ τῶν ὁποίων προηγουμένως οὔτε ὄνειρεύοντο οἱ ἄνθρωποι. Ἐἰς σταφίδος οἴνοποιία ἐν Γαλλίᾳ δὲν θὰ ἀνεπτύσσεται, ἐὰν αἱ χαμηλαὶ τιμαὶ τοῦ 1877—1878 καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ 1879 δὲν ἔδιδον τὴν ὄψιν αὐτῆν· ἀλλὰ πρὸς τοῦτο δὲν χρειάζεται οὔτε Νόμος ἐπιβλητικὸς, οὔτε πατριωτικὰ Συνδικάτα, ἀλλ' ἀρκεῖ τὸ μέγα ἐλατήριο τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος καὶ ἡ ἐξυπνάδα καὶ τὸ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα τῶν συμπολιτῶν μας, ἐπίσης καὶ τὸ φιλελεύθερον καὶ πατριωτικὸν φρόνημα τῆς παρούσης Κυβερνήσεώς μας ἐπὶ τοῦ ὁποίου δυνάμεθα νὰ βασισθῶμεν. Δι' ὅλας αὐτάς τὰς αἰτίας ἡ ἀτομικὴ μου γνώμη εἶνε, ὅτι, ὅλα τὰ προτεινόμενα πρὸς ὑπερέσπισιν ἀπέναντι τοῦ ἀναμενομένου κακοῦ μέτρα, εἶνε ἀκατάλληλα καὶ ἀτελεσφόρητα διὰ τὸ παρὸν καὶ ἐπιζήμια διὰ τὸ μέλλον.

«Τολμῶ ἐκτούτοις νὰ συμβουλεύσω τοὺς ἰδιοκτῆτας μας ὅπως μεταχειρισθῶσι τὸ τρίτον χεῖρ καὶ ἐὰν θέλωσι καὶ μέρος τοῦ δευτέρου τῆς σταφιδσοδείας τῶν πρὸς κατασκευὴν οἴνου

λευκοῦ ἄνευ ρητίνης· οὕτω 1^{ον} θὰ ἔχωσι καλλιτέραν ποιότητα ξηρὰς σταφίδος, 2^{ον} μικρότερον ποσὸν αὐτῆς καὶ 3^{ον} θὰ παράξωσιν ἐκ τῆς σταφίδος προϊόν, ὅπερ ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν θὰ ἦνε ἔτοιμον πρὸς ἐξαγωγὴν ἢ πρὸς κατασκευὴν κονιάκ.

«Τὸ πρῶτον ἔτος, φυσικῶς τῷ λόγῳ, ὁ ἰδιοκτῆτης θὰ ἀπαντήσῃ δυσκολίᾳ τινὲς ὅπως τοῦτο συμβαίνει ἐν ἐκάστη βιομηχανίᾳ, ἀλλὰ ἡ ἔστω καὶ μερικὴ μόνον ἐπιτυχία θὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ καὶ ἡ πείρα θὰ τὸν διδάξῃ· καὶ ἐν διαστήματι ὀλίγων ἐτῶν αἱ μικραὶ αὐταὶ ἀρχαὶ καὶ δοκιμαί θὰ ἀναπτυχθῶσιν εἰς βιομηχανίαν καὶ ἐξαγωγὴν μεγάλης σημασίας, πολὺ μεγαλύτερας μάλιστα τοῦ ἐμπορίου τῶν μαύρων οἴνων Κερκύρας, Λευκάδος καὶ Κύμης, θὰ κἀμὴ δὲ τὸν ἰδιοκτῆτην πολὺ πλέον ἀνεξάρτητον, ἔνεκεν τῶν δύο μέσων ἐξοδεύσεως τοῦ προϊόντος του, παρ' ὅ,τι εἶνε σήμερον.

«Οἱ ἀναγνώσταί σας ἴσως ἐπιθυμοῦσι νὰ μάθωσι τὸ ἐξῆς. Ἡ ἐξαγωγὴ οἴνου Κερκύρας, Λευκάδος καὶ Κύμης ὑπολογίζεται ὡς ἔγγιστα εἰς 200,000 ἑκατόλλιτρα, ἐνῶ ἐὰν ἐμεταχειρισθῶμεθα ὅλην τὴν παραγωγὴν σταφίδος πρὸς κατασκευὴν οἴνου τὸ ποσὸν τοῦ τελευταίου τούτου θὰ ἀνήρχετο εἰς 5,000,000 ἑκατόλλιτρα· ἂν λοιπὸν μεταχειρισθῶμεθα τὸ 3^{ον} χεῖρ ἢ καὶ μέρος τοῦ 2^{ου} πρὸς κατασκευὴν οἴνου λευκοῦ, ἃς ὑποθέσωμεν 10 % τῆς ὅλης παραγωγῆς σταφίδος, τοῦτο ἤθελε μᾶς δώσει ποσὸν 500,000 ἑκατολλίτρων.

«Ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς φυλλοξήρας ἐν Γαλλίᾳ πολλὰ κλήματα ἐφυτεύθησαν ἐν Ἰταλίᾳ, Ἰσπανίᾳ καὶ ἄλλαχοῦ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐν Γαλλίᾳ καταστραφέντων, ἀλλὰ πανταχοῦ σχεδὸν μαῦραι σταφυλαὶ· κατὰ συνέπειαν ἐνῶ ὑπάρχει γενικῶς ἀφθονία καὶ πλεόνισμα μαύρου οἴνου, ἀπεναντίας εἶνε ἔλλειψις λευκοῦ οἴνου καὶ ἡ ζήτησις αὐτοῦ εἶνε μεγάλη· εἴτε πρὸς κατασκευὴν βερμούθ εἴτε πρὸς κατασκευὴν κονιάκ· ἢ τελευταία αὕτη ἀπαιτοῦσα κυρίως λευκὸν οἶνον.

«Αἱ ἐπαρχίαι Charente τῆς Γαλλίας εἶνε, ὡς γνωστὸν, αἱ παράγουσαι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν οἴνων διὰ κονιάκ, ἦτοι μόνον ἐλαφρὸν λευκὸν οἶνον ὅστις χρησιμοποιεῖται κυρίως διὰ

τὸν σκοπὸν αὐτόν. Πρὸ τῆς φυλλοξήρας ἡ παραγωγή τῶν
Charente

ἦτο τῷ 1874	11,798,102	εκατόλιτρα
1876	14,134,091	»
ἐνῶ τῷ 1887	673,543	»
1888	613,698	»

«Ὅθεν τὸ ἔλλειμμα ἀνέρχεται εἰς ἄνω τῶν 10 εκατομμ.
εκατολλίτρων κατ' ἔτος, ἤτοι διπλασίως ὅσον ἡδύνατο νὰ παρίξη
ὅλη ἡ ἰσοδία τῆς σταφίδος. Φυσικῶς τῷ λόγῳ τὸ στάδιον ἐν
Ἑλλάδι πρὸς κατασκευὴν κονιάκ εἶνε σπουδαιότατον, τοῦτο
δὲ εἶνε τόσο φανερόν, ὅσον εἶνε βέβαιον ὅτι ἡ Κυβέρνησις μας
ἤθελεν ἐνθαρρύνει παντὶ σθένει καὶ διὰ λίαν εὐνοϊκῶν νόμων
τὴν τοιαύτην βιομηχανίαν. Ὅπως κατασκευάσῃ τις λευκὸν
οἶνον ἐκ νωπῶν σταφίδων πρέπει ἀπολύτως νὰ τρυγήσῃ αὐ-
τὰς πρὶν ὠριμάσουν ἐντελῶς, ὅπως τὸ γλεῦκος δείξῃ οὐδέποτε
περισσότερον τῶν 12 βαθμῶν κατὰ γλευκόμετρον τοῦ Beau-
mῆ, εἰς δὲ τὸ πατητήριον νὰ τὰς πατήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν
ταχύτερον καὶ νὰ χωρίσῃ ἀμέσως τὸ γλεῦκος ἀπὸ τὰ τσίπουρα,
θέτων αὐτὸ πρὸς βράσιν εἰς βαρέλιον καθαρὸν μὲ νερόν
βραστόν ἢ δι' ἀτμοῦ· μετὰ δὲ δύο μῆνας, ὅταν ἡ βράσις πα-
ρέλθῃ, πρέπει νὰ μεταγγίσῃ (τραβαζάρη) τὸν οἶνον, ἀφίνων
τὴν τρύγα (λάσπην), καὶ δύναται ἀμέσως νὰ τὸ πωλήσῃ καὶ
νὰ τὸ ἐξέξη.

«Ἡ Μασσαλία καὶ ἡ Σιέντη θὰ ἦνε αἱ καλῆτεροι ἀγοραὶ
διὰ τοιοῦτον οἶνον· οὐχ ἦττον καὶ οἱ Ἴταλοι κατασκευασταὶ
βαρμυθῆ ἔχουσι ἔλλειψιν λευκοῦ οἶνου, ὥστε καὶ ἡ Γενόβα δύ-
ναται νὰ γίνῃ καλὴ ἀγορὰ αὐτῶν. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων
ἔτων, ὅταν τὸ ποσὸν μας τοιοῦτου οἶνου γίνῃ σπουδαιότερον,
ἀναμφιβόλως οὐ ἀγοραῖται θὰ ἔλθωσιν ἐνταῦθα ὅπως ἀγορά-
σωσιν ἐπιτοπίως.

«Ὁ κατασκευαστὴς οἶνου δέου· πρὸ πάντων νὰ ἀποφύγῃ
ὅπως τὸ γλεῦκος τοῦ μὴ ἐμπεριέχῃ ἄνωτερον ποσὸν τοῦ πῆς
ἀπαιτουμένης ζαχάρως, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν θὰ
βράσῃ ἀρκούντως, θὰ μὲν γλυκὺ καὶ δύναται καὶ νὰ χαλά-

σῇ· οὔτε διὰ τὴν ἐξαγωγήν θὰ εἶνε κατάλληλον, οὔτε διὰ
κονιάκ· ἐπίσης τὸ χρωμὰ του δὲν θὰ ἦνε ὅσον θὰ ζητῆται
λευκόν· διότι ὅσον λευκότερον, τόσο καλῆτερον. Ὁ ἰδιο-
κτῆτης ἄς μὴ φοβεῖται νὰ τρυγήσῃ τὰς σταφίδας ἀώρους ἢ
βράσις τοῦ γλεῦκος θὰ ἦνε εὐκολωτέρα καὶ καλῆτερα, τὸ
χρωμα ὠραιότερον καὶ ἡ ποιότης πολὺ καταλληλοτέρα διὰ
κατασκευὴν βαρμυθῆ καὶ κονιάκ. Ὁ κατώτατος βαθμὸς διὰ
κατάλληλον γλεῦκος εἶνε βαθμῶν 9 τοῦ Beaumῆ.

«Λαμβάνω τὸ θάρρος, κύριε Συντάκτα, νὰ γνωστοποιήσω
ὑμῖν τὰς ἄνω ιδέας μου, τῇ παρακλήσει ὅπως καταχωρίσητε
αὐτὰς εἰς τὸ ἀξιότιμον φύλλον τῆς ἐφημερίδος σας καὶ ἐν
τέλει συνιστῶ εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας ἐκείνους οἵτινες εἶνε εὐδιά-
θετοι νὰ πράξωσιν ὅ,τι τοὺς συμβουλεύω νὰ ἀποταγῶσιν ἐγ-
καίρως πρὸς τὸν Ἐμπορικὸν Σύλλογον ὅπως συμφωνήσωσι
μετ' ἐμπόρων τινῶν περὶ προμηθείας βυτίων καὶ χώρου ἐναπο-
θηκεύσεως τοῦ οἶνου, διότι ἀμφότερα ταῦτα ἀπαιτοῦσι καιρόν.»

Γ. ΚΛΑΟΥΣ

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ

Ἡ χλωρὰ τροφή. Οἱ πλείστοι γεωργοὶ ἄμα ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς
χλωρᾶς τροφῆς, τοῦ γρασιδίου, τοῦ τριφυλλίου, τοῦ χόρτου,
ἐξάγουσι τὰ κτήνη των ἐκ τοῦ σταύλου ἢ τῆς φάτνης καὶ τὰ
φέρουσι ἀποτόμως εἰς τοὺς ἀγρούς, χωρὶς νὰ τὰ ἐξοικειώσωσι
μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον εἰς τὴν αἰφνιδίαν ταύτην ἀλλαγὴν τρο-
φῆς. Τοῦτο εἶνε σπουδαῖον πφάλμα καὶ ἔχει πολλάκις κατα-
στρεπτικὰς συνεπείας διὰ τὴν υγείαν τῶν κτηνῶν.

Ἡ χλωρὰ διαίτα, διαδεχομένη ἀποτόμως τὴν ξηρὰν προ-
ξενεῖ πολλάκις μετεωρισμούς, διαταράξεις τοῦ στομάχου καὶ
τῶν ἐντοσθίων τῶν ζώων. Τὰ ἀποτελέσματα δὲν εἶνε πάντοτε
φανερὰ, ἀλλ' οὐχ ἦττον ἐπέρχονται, καὶ τινα ἐκ τῶν κτηνῶν
βραδύνουσι νὰ συνέλθωσιν ἐκ τῆς χλωρᾶς ταύτης διαίτης, τῆς
ὁποίας ποιοῦνται κατάχρησιν κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας. Ὑ-
πάρχουσι μάλιστα καὶ παραδείγματα θανάτου.

Ἀποφεύγομεν τὸν κίνδυνον τοῦτον ἐνεργοῦντες μικρὸν κατὰ μικρὸν τὴν μετάβασιν ἀπὸ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν χλωρὰν τροφήν.

Τὸ πρᾶγμα εἶνε εὐκολώτατον διὰ τὰ γρασιδία. Ἄντι νὰ ἐξάγωμεν τὰ κτήνη (τοὺς ἵππους πρὸ πάντων) καὶ νὰ τοὺς δένωμεν εἰς τοὺς ἀγρούς, πρέπει νὰ φροντίζωμεν, ἐπὶ πέντε ἢ ἕξ ἡμέρας, νὰ κόπτωμεν ἀπὸ τῆς προτεραιᾶς τὸ γρασιδίον, καὶ τὴν ἐπιούσαν νὰ ἀναμιγνύωμεν αὐτὸ μετὰ τῆς ξηρᾶς νομῆς. Κατ' ἀρχὰς θέτομεν ἐν τέταρτον γρασιδίου, ἔπειτα ἐν τρίτον, ἔπειτα ἡμισυ, καὶ ὀλιγοστεύομεν τὴν δόσιν τοῦ ὕδατος καθ' ὅσον αὐξάνομεν τὴν χλωρὰν τροφήν. Μετὰ πέντε ἢ ἕξ ἡμέρας, δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν τὰ ζῷα, προσέχοντες μόνον κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας νὰ μὴ τὰ ἀφήσωμεν νὰ φάγωσι πολὺ.

Πρέπει πρὸς τοῦτοις νὰ προσέχωμεν ὥστε ἡ κοπτομένη χλωρὰ νομὴ νὰ μὴ ἦνε μαραμμένη, ὅπερ συμβαίνει ὅταν κόπτωμεν πολλὴν συγχρόνως καὶ τὴν ἀφίνωμεν νὰ ἀνάπτῃ ἐν τῷ σωρῷ. Ἡ μεμαραμμένη νομὴ παρουσιάζει τὸ ἀτόπημα νὰ συστρέφηται εὐκόλως ἐν τῷ στομάχῳ τοῦ ἵππου καὶ νὰ χωνεύηται δυσκόλως.

Τελευταῖον πρέπει νὰ φροντίζωμεν ὥστε νὰ ἀναμιγνύωμεν διὰ τοῦ δικράνου τὸ χλωρὸν χόρτον μετὰ τοῦ ξηροῦ.

Προφύλαξις τῶν ζῴων ἀπὸ τῶν μυιῶν. Πολλὰ προφυλακτικὰ μέσα ὑπάρχουσι· τὸ πρῶτον συνίσταται εἰς τὸ νὰ θέτωμεν ἐν ἀγγεῖῳ 10—12 λιτρῶν (8—10 ὀκάδων) μίαν δρᾶκινωπῶν φύλλων καρυᾶς καὶ νὰ ρίπτωμεν ἐπάνωθεν ζέον ὕδωρ· εἶτα τὴν ἐπιούσαν, ἀφοῦ ξυστρίσωμεν τὸν ἵππον, νὰ πλύνωμεν αὐτὸν μετὰ σπόγγου διὰ τοῦ ὕδατος τούτου.

Ἔτερον μέσον ἀπλούστερον ἔτι εἶνε νὰ τρίβωμεν τοὺς ἵππους, ὅταν ἐξέρχονται ἐκ τοῦ στάβλου, μετὰ δρακός ἐκ φύλλων καρυᾶς. Πρέπει δὲ νὰ προσέχωμεν ὥστε νὰ τοὺς τρίβωμεν ἰσχυρῶς καθ' ὅλον τὸ σῶμα. Βλέπομεν τότε, ἅμα εἵμεθα εἰς τὸν ἥλιον, τὰς μυίας στρεφομένας περὶ τὸν ἵππον· χωρὶς νὰ ἐπικάθηνται ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ.

Χρησιμοποιεῖται ὡσαύτως καὶ μετ' ἐπιτυχίας τὸ φανικὸν ὄξυ ἢ τὸ ὄξος μεμιγμένον μετὰ μεγάλῃς ποσότητος ὕδατος,

δι' οὗ τρίβομεν τὸν ἵππον μετὰ σπόγγου. — Τὸ τελευταῖον τοῦτο μέσον τὸ ἀναφέρομεν μετ' ἐπιφυλάξεως.

Ἡ ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ Ἡ ΝΕΑ ΚΟΠΡΙΑ

Ἡ κοπρία μεταβάλλει φύσιν παλαιουμένη· ἡ ἀχυρώδης αὐτῆς κατάστασις τροποποιεῖται· ἡ μετατροπὴ αὐτῆς εἰς χυμώδη κατάστασιν καὶ ἡ ζύμωσις ἀρχοῦνται, ὁ σωρὸς ἐλαττοῦται ταχέως ὡς πρὸς τὸν ὄγκον· μετὰ πολλοὺς δὲ μῆνας, παρουσιάζεται ὑπὸ μορφὴν λιπαροῦ ὑπολείμματος. Κατὰ τὴν ἀποσύνθεσιν ταύτην, τὸ βᾶρος καὶ ἡ ἀξία τῆς κοπρίας μειοῦνται· αἱ ὀργανικαὶ αὐτῆς οὐσίαι καὶ αἱ ἀζωτοῦχοι ὕλοι μεταβάλλονται ἐν μέρει εἰς ἀνθρακικὸν ὄξυ καὶ ἀμμωνίαν, ἀέρια ἅπερ ἐξατμίζονται· δὲν μένει δὲ ἐκ τοῦ ἀζώτου εἰμὴ μέρος τι ἄνευ ἀξίας, δυσκόλως διαλυόμενον.

Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς μειώσεως τῆς ἀξίας τῆς παλαιουμένης κοπρίας, κατεσκευάσθη κατὰ Νοέμβριον εἰς σωρὸς ἐξ 24,000 χιλιόγραμμων. Ὅταν κατ' Ἀπρίλιον ἡ κοπρία ἐφορτώθη ἐκ νέου διὰ νὰ κομισθῇ εἰς τὸν ὠρισμένον ἀγρὸν, δὲν ἔμενον πλέον εἰμὴ 12,000 χιλιόγραμμα, ἅτινα ἐχρησίμευσαν πρὸς λίπανσιν 7 1/2 στρεμμάτων· ὅμοιον τμήμα γῆς ἔλαβε τὴν αὐτὴν ποσότητα νωπῆς κόπρου. Τὰ δύο τμήματα ἐφυτεύθησαν διὰ γαιομήλων. Τὸ λιπασθὲν διὰ τῆς παλαιᾶς κόπρου ἀπέδωκε μόνον 7,500 χιλιόγραμμα γεώμηλα, ἐνῶ τὸ ἕτερον ἔδωκε 10,500 χιλιόγραμμα. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο μαρτυρεῖ ἀρκεῖντως μετὰ πόσης προσοχῆς πρέπει ὁ γεωργὸς νὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ λιπάσματός του καὶ νὰ ἐφαρμόζῃ τὰ ἐν χρήσει μέσα πρὸς διατήρησιν τοῦ ἀζώτου αὐτοῦ.

(Ἐκ τῆς *France Agricole*)

ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΥΝΟΣ

— Μὴ φοβεῖσαι, Κύριε, δὲν θὰ χάσῃς τὸν σιδηρόδρομον. Ἐπὶ δεκαπέντε ἤδη ἔτη μεταφέρω τοὺς ταξειδιώτας εἰς τὸν σιδηρόδρομον καὶ ποτὲ δὲν ἔφθασα ἀργά! Μὴ βλέπῃς τ' ὠρο-

λόγι σου . . . Είπε ένα πράγμα τὸ ὅποιον ποτὲ δὲν θὰ σοῦ τὸ εἶπῃ τὸ ὠρολόγι σου . . . ὅτι ὁ σιδηρόδρομος ἔρχεται πάντοτε ἕνα τέταρτον ἀργότερα. Δὲν ὑπάρχει παράδειγμα νὰ μὴ ἤρ-
γησεν ἐπὶ ἕνα τέταρτον.

Καὶ ἐν τούτοις τὴν ἡμέραν ἐκείνην συνέβη παράδειγμα. Ὁ σιδηρόδρομος ὑπῆρξεν ἀκριβῆς καὶ ἐγὼ δὲν τὸν ἐπερόφθασα. Ὁ ἀμαξηλάτης μου ἦτο μανιώδης.

— Ἐπρεπε νὰ εἰδοποιήσετε, ἔλεγεν εἰς τὸν σταθμάρχην, ἔπρεπε νὰ εἰδοποιήσετε ὅτι ὁ σιδηρόδρομός σας ἀπὸ σήμερον θὰ ἦτον ἀκριβῆς! . . . Ποτὲ δὲν ἔγινε αὐτὸ τὸ πράγμα.

Καὶ ἐπικαλούμενος τὴν μαρτυρίαν τῶν παρισταμένων.

— Δὲν εἶνε ἀληθές, ὅτι ποτὲ δὲν ἔγινε αὐτὸ τὸ πράγμα; δὲν θέλω νὰ φανῶ ψεύτης εἰς τὸν κύριον. Ἐνας σιδηρόδρομος ἀκριβῆς εἶν τὴν ὥραν! . . . Εἰπέτε του πῶς εἶνε ἡ πρώτη φορὰ τοῦ συμβαίνει αὐτὸ τὸ πράγμα.

Γενικὴ ἠκούσθη κραυγὴ: «ὦ, μάλιστα! ὦ, μάλιστα. Τακτικὰ καθυστερεῖ.» Εἶχον τρεῖς ὀλοκλήρους ὥρας νὰ διέλθω εἰς μελαγχολικώτατόν τι χωρίον τοῦ καντονίου τοῦ Βῶδ, τεταμμένον ἐντὸς δύο μελαγχολικῶν ὁρέων ἐχόντων ἐπὶ τῆς κορυφῆς δύο μικρὰς λοφίας ἐκ χιόνος.

Πῶς νὰ διέλθω αὐτὰς τὰς δύο ὥρας; Ἡρώτησα τότε καὶ ἐγὼ τοὺς παρισταμένους. Τότε ἠκούσθη πάλιν γενικὴ κραυγὴ: «Πηγαίνετε νὰ ἰδῆτε τὸ Σωδρόν! Μόνον αὐτὸ εἶνε ἄξιον νὰ τὸ ἰδῆ κανεὶς εἰς αὐτὸν τὸν τόπον.» Καὶ τοῦ ἦτο αὐτὸ τὸ Σωδρόν; Εἰς τὸ ὄρος δεξιᾶ, εἰς τὸ μέσον τοῦ δρόμου ἄλλ' ἡ ὁδὸς ἦτο ὀλίγον περιπεπλεγμένη με συνέβουλευον δὲ νὰ λάβω ὁδηγόν, καὶ ἐκεῖ κάτω, εἰς τὸν μικρὸν ἐκείνον λευκὸν οἰκίσκον μετὰ τὰ πράσινα παραθυρόφυλλα, θὰ εὑρισκον τὸν καλλίτερον ὁδηγὸν τοῦ τόπου . . . ἀγαθὸν ἄνθρωπον . . . τὸν μπάρμπα Σίμων.

Μετέβην καὶ ἐκρούσα τὴν θύραν τοῦ οἰκίσκου. Γυνὴ γραία ἤνοιξεν.

— Ὁ μπάρμπα Σίμων;

— Ἐδῶ κάθεται . . . Ἀλλὰ εἴαν ἦνε διὰ τὸ Σωδρόν, . . .

— Μάλιστα, νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸ Σωδρόν.

— Ἀπὸ σήμερον τὸ πρῶτὸ δὲν εἶνε καλὰ εἰς τὴν υἰείαν του ὁ μπάρμπα Σίμων. Δὲν ἔχει ποδάρια καὶ δὲν εἰμπορεῖ νὰ εὕγῃ . . . Ἀλλὰ μὴν ἀνησυχῆτε, εἶναι ἐδῶ κάποιος διὰ νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ . . . εἶνε ὁ σκύλος μας.

— Πῶς ὁ σκύλος σας;

— Μάλιστα, ὁ Ἀράπης . . . θὰ σᾶς ὁδηγήσῃ πολὺ καλὰ, τὸ ἴδιο σὺν τὸν ἄνδρα μου . . . εἶνε συνειθισμένος.

— Εἶνε συνειθισμένος;

— Βέβαια, ἐπὶ ἔτη πολλὰ ὁ μπάρμπα Σίμων τὸν πέρνει μαζί του . . . ἔμαθε λοιπὸν τὰ μέρη. Αὐτὸς ὠδήγησε πολλάκις τοὺς ταξειδιώτας καὶ πάντοτε μᾶς συνεχάρησαν. Ὅσον διανοημοσύνην ἔχει τόσην ὅσην καὶ ἡ εὐγενία σου καὶ ἐγὼ . . . μόνον ὀμιλίαν δὲν ἔχει . . . ἀλλ' ἡ ὀμιλία δὲν εἶνε ἀναγκαῖον πράγμα, ἐκτὸς εἴαν πρόκηται περὶ κανενὸς μνημείου, διότι τότε πρέπει νὰ ἡξεύρη τις νὰ διηγητῆται καὶ νὰ λέγῃ ἱστορικὰς χρονολογίας. Ἀλλ' ἐδῶ εἶνε μόνον φυσικαὶ ὠραιότητες. Πάρετε τὸν Ἀράπην ὅστις ἄλλως θὰ σᾶς στοιχίσῃ ὀλιγώτερον. Μὲ τὸν ἄνδρα μου εἶνε τρία φράγκα, μὲ τὸν Ἀράπην ἐν καὶ ἡμισυ, καὶ μὲ τὸ ἐν ἡμισυ φράγκον αὐτὸ θὰ σᾶς δεῖξῃ ὅσα ὁ ἄνδρας μου μὲ τρία φράγκα . . . Νὰ τὸν φωνάξω;

— Ναί, φωνάξετέ τον.

— Ἀράπη! Ἀράπη!

Ἦλθεν. Ἦτο μικρὸς κύων μέλας, μὲ μακρὰς τρίχας συνεστραμμένας καὶ φουσκωτάς. Δὲν εἶχεν ὠραίαν φυσιογνωμίαν, εἰς ὅλον ὅμως τὸ ἄτομόν του ὑπῆρχεν ὕψος τι σοβαρόν, ἀποφασιστικόν, σπουδαῖον. Τὸ πρῶτον βλέμμα του ἦτο δι' ἐμέ, βλέμμα καθαρὸν, ἀκριβές, ἀσφαλές, ὅπερ μὲ περιεκάλυψε ταχέως ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν, βλέμμα τὸ ὅποιον ἔλεγε σαφῶς: «Εἶνε ταξειδιώτης. Θέλει νὰ ἰδῆ τὸ Σωδρόν.»

Ἦρκει τὸ πρῶτον πάθημά μου μὴ προφθάσαντος τὸν σιδηρόδρομον, καὶ δὲν ἤθελον νὰ ἐκτεθῶ καὶ ἐκ δευτέρου εἰς παρομοίαν ἀποτυχίαν. Ἐξήγησα λοιπὸν εἰς τὴν καλὴν ἐκείνην γυναῖκα ὅτι τρεῖς ὥρας εἶχον μόνον διὰ τὸν περίπατόν μου εἰς τὸ Σωδρόν.

— "Ω, ἤξεύρω, ἤξεύρω, μὲ εἶπε, θέλετε νὰ φύγετε μὲ τὸν σιδηρόδρομον τῶν τεσσάρων. Μὴ φοβῆσθε τίποτε, ὁ Ἀράπης θὰ σᾶς φέρῃ ὀπίσω ἐγκαίρως. . . Ἐμπρός, Ἀράπη, δρόμο, παιδί μου, δρόμο. . . Εἰς τὸ Σωδρόν! εἰς τὸ Σωδρόν! εἰς τὸ Σωδρόν! εἰς τὸ Σωδρόν.

Ἐπανελάβε τὰς λέξεις ταύτας τετράκις, ὀμιλοῦσα πολὺ βραδέως καὶ πολὺ εὐδιακρίτως, κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο ἐγὼ ἐξήταζον τὸν Ἀράπην μετὰ πολλῆς περιεργείας. Ἀπεκρίνετο εἰς τοὺς λόγους τῆς δεσποίνης του διὰ μικρῶν σημείων τῆς κεφαλῆς βαθμικῶν ἐπιτεινομένων καὶ εἰς τὰ ὅποια ἐξεδηλώθη προφανῶς ὀλίγη ἀνυπομονησιὰ καὶ δυσαρέσκεια. Ἠδύνατό τις νὰ τὰ μεταφράσῃ ὡς ἐξῆς: «Ναί. . . ναί. . . εἰς τὸ Σωδρόν. . . ἐκατάλαβα. . . ἐκατάλαβα καλὰ. . . μήπως θαρρεῖς πῶς εἶμαι ζῶν;» Καὶ χωρὶς νὰ ἀφήσῃ τὴν κυρίαν Σιμωνος νὰ τελειώσῃ τὸ τέταρτον εἰς τὸ Σωδρόν, ὁ Ἀράπης, προφανῶς προσβληθεὶς, ἔστρεψε τὰ νῶτα, ἐστάθη ἔμπροσθέν μου, καὶ δεικνύων μοι διὰ τοῦ βλέμματός τὴν θύραν, μὲ εἶπεν ὅσον ἠδύνατο σαφῶς διὰ κύνα:

— Ἐμπρός, ἐλάτε.

Τὸν ἠκολούθησα εὐπειθῶς. Ἀνεχωρήσαμεν ἀμφότεροι, ἐκεῖνος ἔμπρός, ἐγὼ ὀπίσω. Διήλθομεν τοιοῦτοτρόπως ὅλον τὸ χωρίον. Παιδιά παίζοντα ἐν τῇ ὁδῷ ἀνεγνώρισαν τὸν ὁδηγόν μου.

— "Ε! Ἀράπη, καλημέρα, Ἀράπη!

"Ἦθελον νὰ παίξωσι μετὰ τοῦ σκύλου· ἀλλ' ἐκεῖνος ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν περιφρονητικῶς, μὲ ὕφος κυνὸς θέλοντος νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον του καὶ νὰ κερδήσῃ τὸ ἐν καὶ ἡμισυ φράγκον του. Ἐν τῶν παιδίων ἐφώνησεν:

— "Ε! ἀφῆστέ τον. Πάει τὸν κύριον εἰς τὸ Σωδρόν. . . Καλημέρα σας, κύριε. Καὶ ὅλα γελῶντα ἐπανελάβον. Καλημέρα σας, κύριε.

Ἐμειδίασα, ἀλλ' ἀδεξίως, εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου. Ἠσθάνομην ἀμηχανίαν, ταπεινώσιν τινα, δεσποζόμενος παρ' ἐνός ζώου. Αὐτὸ ἦτο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ κύριός μου. Ἠξέυρε ποῦ ἐπορεύετο, ἐνῶ ἐγὼ δὲν τὸ ἤξευρον. Ἐσπευδον λοι-

πὸν νὰ ἐξέλθω τοῦ χωρίου καὶ νὰ εὕρεθῶ μόνος μετὰ τοῦ Ἀράπη, ἀπέναντι τῶν καλλονῶν ἐκείνων τῆς φύσεως τὰς ὁποίας ἐντολὴν εἶχε νὰ μὲ κάμῃ νὰ θαυμάσω.

Ἡ ἀρχὴ τῶν καλλονῶν ἐκείνων τῆς φύσεως ἦτο φρικώδης ὁδὸς κονιορτώδης καὶ φλογερὰ, ὑπὸ ἀφορήτως καυστικὸν ἥλιον. Ὁ κύων ἐβάδιζε δι' ἐλαφροῦ βήματος καὶ ἐγὼ ἐκουραζόμενον νὰ τὸν ἀκολουθῶ. Προσεπάθησα νὰ μετριάσω τὸν βηματισμὸν του· «Ἐλα, Ἀραπάκη μου, ἔλα, παιδί μου, μὴ τρέχῃς τόσον γρήγορα.» Ἀλλ' ὁ Ἀράπης προσεποιεῖτο τὸν κωφόν, ἐξηκολούθει τὸν δρόμον του καὶ ἀληθῆς ὀργὴ τὸν κατέλαβεν ὅταν ἠθέλησα νὰ καθήσω εἰς τὴν γωνίαν ἀγροῦ τινος, ὑπὸ δένδρον παρέχον ἐλαφρὰν τινα σκιάν. Ἐγαύγιζε μετὰ μικρᾶς φωνῆς λυσσώδους καὶ μοι ἠκόντιζεν ἐξωργισμένα βλέμματα. . . Προφανῶς, ὅ,τι ἔπραττον ἦτο ἐναντίον εἰς τὸν κανόνα. Δὲν ἦτο συνήθεια νὰ σταματῶσιν ἐκεῖ. Τόσον δὲ ὀξείαι καὶ ἐνοχλητικαὶ ἦσαν αἱ ὑλακαὶ του ὥστε ἠγέρθη διὰ νὰ ἐξακολουθήσω τὸν δρόμον μου. Τότε ὁ Ἀράπης ἠσύχασεν ἀμέσως καὶ ἤρχισε νὰ προπορεύηται εὐθύμως. Τὸν εἶχον ἐννοήσει, καὶ ἦτο εὐχαριστημένος.

Μετὰ τινος στιγμᾶς εἰσῆλθομεν εἰς μαγευτικωτάτην ὁδὸν, ἀνθοστόλιστον, σκιερὰν, εὐώδη, πλήρη δρόσου καὶ ψιθύρου τῶν πηγῶν. Ὁ Ἀράπης ἀμέσως ὠλίσθησεν ὑπὸ τὸ δάσος καὶ ἔγινε ταχέως ἀφαντος ἐν τῇ μικρᾷ ἀτραπῷ. Τὸν ἠκολούθουν, πνευστιῶν ὀλίγον, μόλις δὲ διήνυσσα ἑκατὸν βήματα ἐπανεῦρον τὸν Ἀράπην μου, ὅστις μὲ περιέμενε μὲ κεφαλὴν ὀρθὴν καὶ βλέμμα λάμπον εἰς εἶδος τι χλοερᾶς αἰθούσης παιδρυνομένης ἐκ τοῦ κελαρύσματος μικροῦ καταρράκτου. Ὑπῆρχεν ἐκεῖ μικρὸν θρανίον ἀγροτικόν, καὶ τὸ βλέμμα τοῦ Ἀράπη μετέβαινε μετὰ ταχύτητος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου εἰς τὸ θρανίον ἐκεῖνο καὶ ἀπὸ τοῦ θρανίου εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ἠρχισα νὰ ἐνωῶ τὴν γλῶσσαν τοῦ Ἀράπη.

— Ἀγαθὴ τύχη, μοι ἔλεγεν, ἰδοὺ μέρος διὰ νὰ σταθῶμεν. . . ἐδῶ εἶνε καλὰ. . . εἶνε δροσιὰ. . . Ἐλα κάθησε. . . εἶμιπορεῖς νὰ καθήσῃς, σοὶ τὸ ἐπιτρέπω.

Ἐστάθην, ἐκάθησα καὶ ἤναψα σιγάρον. Σχεδὸν ἕκαμα κίνημα διὰ νὰ προσφέρω ἕν εἰς τὸν Ἀράπην. Ἴσως ἐκλάπιζεν... Ἄλλ' εἶχεν ἤδη κατακλιθῆ καὶ ἀποκοιμηθῆ εἰς τοὺς πόδας μου... Εἶχε συνήθειαν νὰ κάμνῃ εἰς ἐκείνην τὴν θέσιν μικρὰν στάσιν καὶ μικρὰν ἀνάπαυσιν.

Δὲν ἐκοιμήθη δὲ εἰμὴ δεκαπέντε περίπου λεπτὰ τῆς ὥρας. Ἄλλως τε ἤμην ἐντελῶς ἤσυχος. Ὁ Ἀράπης ἤρχιζε νὰ μοὶ ἐμπνέῃ ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην. Εἶχον δὲ ἀπόφασιν νὰ ὑπακούω εἰς αὐτὸν τυφλῶς. Ἠγέρθη, ἐτανύθη, ἔστρεψε πρὸς ἐμὲ μικρὸν λοξὸν βλέμμα σημαῖνον : « Δρόμον, φίλε μου, δρόμον! » Καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς βαδίζοντες ὑπὸ τὰ δάση, ἀλλὰ διὰ πορείας βραδυτέρας· προφανῶς ὁ Ἀράπης ἀπελάμβανε τὸ θελγητρὸν, τὴν σιωπὴν καὶ τὴν ἠδύτητα τοῦ τόπου. Κατὰ τὴν προηγουμένην πορείαν, σπεύδων νὰ ἀπαλλαγῆ ἐκ τοῦ καύσωνος καὶ τῆς κόπωσης, ἐπροχώρει μὲ μικρὰ, συνεσφιγμένα, ἐπείγοντα βήματα. Ἐβάδιζε διὰ νὰ φθάσῃ. Τώρα δὲ δροσιθεὶς, ἀναπαυθεὶς, ἐβάδιζεν ὅπως εὐχαριστηθῆ διερχόμενος μίαν τῶν ὠραιότητων ἀτραπῶν τοῦ καντονίου τοῦ Βῶδ.

Ἐτέρα ὁδὸς ἐπαρουσιάσθη ἀριστερᾷ, ὁ Ἀράπης διστάζει πρὸς στιγμὴν. Εἶτα διέρχεται καὶ ἐξακολουθεῖ τὴν πορείαν του κατ' εὐθείαν, ἀλλ' οὐχὶ ἄνευ ταραχῆς τινος καὶ ἀβεβαιότητος ἐν τῷ βαδίσματι... Ἴδου σταματᾷ... Ἐὰν ἠπατήθη... Ναι, διότι κάμνει μεταβολὴν... Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἀτραπὸν, ἥτις αἰφνης, μετὰ ἑκατὸν περίπου βήματα, μᾶς φέρει εἰς εἶδος τι ἵπποδρομίου, ὁ δὲ Ἀράπης, τὴν ῥίνα ἔχων πρὸς τὰ ἄνω, μὲ προσκαλεῖ νὰ θεωρήσω τὸ σεβαστότατον ὕψος τοῦ ἀπροσπελάστου τείχους τῶν βράχων τοῦ σχηματίζοντος τὸ ἵπποδρόμιον. Ἀφοῦ δὲ ἐνόμισεν ὅτι ἀρκούντως ἀπῆλαυσα τὴν θέαν ἐκείνην, ἔκαμε πάλιν μεταβολὴν καὶ ἐπανήλθομεν εἰς τὴν προτέραν ὁδόν. Ὁ Ἀράπης εἶχε λησμονήσει νὰ μὲ δείξῃ τὸ ἐκ βράχων ἵπποδρόμιον... Μικρὸν λάθος τάχιστα διορθωθέν.

Ἡ ὁδὸς ἐγένετο ὄρεινῃ, περιπετειώδης, λίαν τραχεῖα... Βαδίζω λίαν βραδέως καὶ μετ' ἀπείρων προφυλάξεων. Ὁ Ἀ-

ράπης πηδᾷ ἐλαφρῶς ἀπὸ βράχου εἰς βράχον, χωρὶς ὅμως νὰ μὲ ἐγκαταλείπη. Μὲ περιμένει προσηλῶν ἐπ' ἐμοῦ βλέμματα πλήρη συγκινητικωτάτης μερίμνης. Τέλος ἀρχίζω νὰ ἀκούω τι ὡς κοχλακισμόν· ὁ Ἀράπης ἀρχίζει νὰ γαυγίζῃ φαιδρῶς.

— Θάρρος, μοὶ λέγει, θάρρος. Φθάνομεν... Τώρα θὰ ἰδῆς τὸ Σωδρόν.

Γρόντι ἦτο τὸ Σωδρόν. Πηγὴ, λίαν μετρία, ὕψους ἐπίσης μετρίου, πίπτει μετ' ἀναπάλλσεων καὶ ἀναπηδήσεων εἰς μέγαν βράχον ἐλαφρῶς κοιλανθέντα. Οὐδέποτε θὰ ἐπαρηγορούμην ὅτι ἐξετέλεσα τοσοῦτον κοπιώδη ἀνάγκασιν διὰ νὰ ἴδω τὸ μέτριον ἐκεῖνο θαῦμα, ἐὰν δὲν εἶχον ὡς συνοδοιπόρον τὸν ἐξαιρετικὸν ἐκείνον Ἀράπην ὅστις ἦτο πολὺ θαυμασιώτερος τοῦ Σωδρόν.

Ἐκατέρωθεν τῆς πηγῆς, εἰς μικρὰ ἐλθετικὰ καλυβόσπιτα, εἶνε ἐγκαθιδρυμένα δύο μικρὰ ἐλθετικὰ γαλακτοπωλεῖα διευθυνόμενα ὑπὸ δύο μικρῶν Ἑλβετίδων, τῆς μὲν ξανθῆς, τῆς δὲ μελαγχροίνῃς· ἀμφότεραι ἐν ἐθνικῇ ἐνδυμασίᾳ, ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῶν δύο μικρῶν κλωθῶν των, παραδοκοῦσιν ἀπλήστως τὴν ἀφιξίν μου. Μὲ φαίνεται ὅτι ἡ μικρὰ ξανθὴ ἔχει πολὺ ὠραίους ὀφθαλμούς, καὶ εἶχον ἤδη προχωρήσει τρία ἢ τέσσαρα βήματα πρὸς τὸ μέρος της, ὅτε ὁ Ἀράπης, ἐκρηγνύμενος εἰς μανιώδεις ὕλακας, μοὶ φράσσει ἀποφασιστικῶς τὴν δίοδον. Μήπως ἔχει προτίμησιν τινα πρὸς τὴν μικρὰν μελαγχροίνην; Ἀλλάσω λοιπὸν διεύθυνσιν. Ναι, αὐτὸ εἶνε, ὁ Ἀράπης κατευνάζεται ὡς διὰ μαγείας ὅταν μὲ βλέπῃ καθήμενον εἰς τράπεζάν τινα τῆς νεαρᾶς προστατευομένης του. Ζητῶ ἐν κύπελον γάλακτος. Ἡ φίλη τοῦ Ἀράπη ἐπιστρέφει εἰς τὸ μικρὸν οἶκμά της, καὶ ὁ Ἀράπης εἰσδύει κατόπιν αὐτῆς εἰς τὴν οἰκίαν. Διὰ τινος παραθύρου ἡμικλείστου, ἀκολουθῶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν Ἀράπην μου... Ὁ ἄθλιος! λαμβάνει τὸ γάλα του πρὶν λάθω ἐγὼ τὸ ἰδικόν μου. Εἶναι πωλημένος!

Μετὰ ταῦτα, ἔχων εἰσέτι ρανίδας γάλακτος κρεμαμένας εἰς τοὺς μύστακας του ἐπέστρεψε καὶ μὲ παρετήρει πίνοντα τὸ γάλα μου. Ἐκεῖ δὲ ἀμφότεροι, ἐντελῶς εὐχαριστημένοι ὁ εἰς ἕκ του ἄλλου, ἀναπνέοντες ἀπλήστως τὸν ζωηρὸν καὶ ἐλαφρὸν

ἀέρα τοῦ ὕρου, διερχόμεθα εἰς ὕψος τριακοσίων ἢ τετρακοσίων μέτρων, ἡμίσειαν ὥραν τερπνοτάτην. Ἐπειτα ὁ Ἀράπης ἀρχίζει νὰ δείκνῃ σημεῖα τινὰ ἀνυπομονησίας καὶ ταραχῆς. Ἀναγινώσκω τῶρα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του ὡς ἐν βιβλίῳ ἀνοικτῷ· «Πρέπει νὰ ἀναχωρήσωμεν...» Πληρώνω, ἐγείρομαι, καὶ ἐνῶ διευθύνομαι πρὸς τὰ δεξιὰ, πρὸς τὴν ὁδὸν ἣτις μᾶς ἔφερεν εἰς τὸ ὄρος, βλέπω τὸν Ἀράπην μου καθεζόμενον ἀριστερᾶ εἰς τὴν εἰσοδὸν ἄλλης ὁδοῦ. Προσηλοὶ ἐπ' ἐμοῦ βλέμμα σοβαρὸν, αὐστηρὸν. Πόσας προόδους ἔκαμα ἀπὸ δύο ὥρων καὶ πόσον ἐξωκειώθην πρὸς τὴν σιωπηλὴν εὐγλωττίαν τοῦ Ἀράπη.

— « Ποίαν γνώμην ἔχεις περὶ ἐμοῦ; μοὶ λέγει ὁ Ἀράπης. Νομίζεις ὅτι θὰ σὲ ἀναγκάσω νὰ διανύσῃς τὸν αὐτὸν δρόμον δις; Ἄς νὰ μὴ! . . . Θὰ καταβῶμεν δι' ἄλλου δρόμου.»

Καταβαίνομεν λοιπὸν δι' ἄλλου δρόμου. Ὁ ὁδηγός μου μοὶ ἀφίνει ὅλον τὸν ἀναγκαῖον καιρὸν ὅπως ἀπολαύσω τὴν θαυμασίαν θέαν, καὶ ὅταν ἀπεχωρίσθῃμεν εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν ἰδοὺ πῶς μετέφρασα εἰς καθαρὰν ἀνθρωπίνην γλῶσσαν τὸ τελευταῖον βλέμμα τοῦ Ἀράπη:

— Ἦλθαμεν ἐμπρὸς εἴκοσι λεπτά, δὲν θὰ σὲ ἔκαμνα ἐγὼ νὰ χάσῃς τὸν σιδηροδρόμον.

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΛΛΕΒΥ
Μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓΗΣ ΩΩΝ ΔΙΑ ΚΛΩΣΣΗΜΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΚΛΩΣΣΗΣ

Εἶνε οὐσιωδέστατον νὰ ἐκλέγωμεν ὡὰ καλῶς ἐσχηματισμένα, ἐντελῶς ὁμοίωμα, δὲν εἶνε δὲ ἀδιάφορον νὰ λαμβάνωμεν μικρὰ ὡὰ ἢ μεγαλείτερα. Τὰ μικρὰ ὡὰ βεβαίως δύνανται νὰ δώσωσι καλὰ, ζωηρὰ καὶ ἰσχυρὰ ὄρνιθα, ἀλλ' ἐκ μικροῦ ὡοῦ οὐδέποτε θὰ ἴδωμεν ἐκκολαπτόμενον μέγα ὄρνιθιον ἀφοῦ τὸ περιέχον δὲν δύναται νὰ ἦνε μεγαλείτερον τοῦ περιεχομένου. Δὲν εἶνε ἄρα ἀδιάφορον τὸ πλεονέκτημα τοῦ μεγέθους· τὰ μεγαλείτερα γεννώμενα ὄρνιθα ἔσονται ταχύτερον κατάλληλα νὰ

κομισθῶσιν εἰς τὴν ἀγορὰν. Δύο ὥρατα ζωὰ πωλοῦνται ἐπίσης ἀκριβᾶ ὅσον τρία μικρὰ· στοιχίζουσι δὲ ὀλιγωτέρας φροντίδας καὶ τροφῆν.

Ἄλλ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπραγῆ ἐκλογὴν ὡων πρὸς παραγωγὴν ἀρρένων ἢ θηλέων ὄρνιθων οὐδὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν. Ἐν τούτοις συνταγματάρχης τις τῆς πρώτης αὐτοκρατορίας (εὐρεν ἄρα γε τὴν πληροφορίαν ταύτην εἰς τὰς διὰ μέσου τῆς Εὐρώπης ἐκστρατείας του;) παρήγγελλε τὰ ἀκόλουθα: τὰ ὡὰ τῶν ὁποίων τὰ δύο ἄκρα εἶνε ὁμοίως στρογγύλα δίδουσι ὄρνιθας, ἐνῶ ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ἡ μία ἄκρα εἶνε εὐδιακρίτως ὀξεῖα δίδουσι ἀλέκτορας. Ἀκούσας νὰ γίνεταί λόγος περὶ τῆς περιέργου ταύτης συνταγῆς, ἔθεσα πρὸς κλώσσησιν δώδεκα ὡὰ ὧν αἱ δύο ἄκραι ἦσαν ἐντελῶς στρογγύλαι, προσέθηκα δὲ καὶ ἐν δέκατον τρίτον μὲ ἄκραν ὀξεῖαν· ὅλα τὰ ὡὰ ἐξεκολάφθησαν, ἔσχον δὲ δώδεκα ὄρνιθας καὶ ἓνα ἀλέκτορα. Ἐκτοτε ἀνενώσα πολλάκις τὴν δοκιμὴν ταύτην, τὰ δὲ ἀποτελέσματα δὲν ἦσαν πάντοτε ἀσφαλῆ ἂν καὶ ἐπιτύγχανον πάντοτε τὴν ζητούμενην πλειονότητα. Συνιστῶ εἰς τὰς οἰκοκυράς νὰ δοκιμάσωσι καὶ νὰ μᾶς εἴπωσιν ἐὰν ἐπιτυχάνῃ ἡ συνταγὴ τοῦ συνταγματάρχου.

Ἡ κλώσσα. — Προκειμένου περὶ κλώσσης καὶ τῶν περιποιήσεων αἵτινες πρέπει νὰ παρέχωνται εἰς τὰ ὄρνιθια δὲν δυνάμεθα νὰ πρᾶξωμεν ἄλλο καλλίτερον εἰμὴ νὰ ἀρυσθῶμεν παρὰ τοῦ κ. Λεμοάν, γνωστοτάτου ὄρνιθοτρόφου, τὴν οὐσίαν τῶν ἀξιολόγων ἄρθρων ἃτινα ἐδημοσίευσε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἐφημερίδι «Le poussin,» ἐξαιρέτω ὄρνιθοτροφικῷ ὄργάνῳ διακοπέντι λίαν ταχέως.»

« Ἀφοῦ συνάξωμεν μετὰ προσοχῆς τὰ νωπὰ ὡὰ τῶν καλλιτέρων ὄρνιθων ὀφείλομεν νὰ φροντίσωμεν περὶ τῆς ἐπιώσεως αὐτῶν — ὅπερ εὐκόλον ἐὰν ἔχωμεν καλὰς κλώσσας.

« Ὅταν θέλωμεν νὰ ὦμεν βέβαιοι περὶ τῆς καταλληλότητος τῆς ὄρνιθος πρὸς ἐπιώσιν, πρέπει νὰ θέσωμεν τὴν νομιζομένην καλὴν ταύτην ὄρνιθα νὰ φυλάττῃ τὴν φωλεάν ἐν δοκιμαστικῇ κανίστρῳ μετὰ ὡων παλαιῶν καὶ νὰ παρατηρήσωμεν ἐὰν ἐπιώξῃ καλῶς ἢ ἦνε ταραχοποιὸς καὶ ἀγρία.

«Μὴ προσέχοντες εἰς τὰς προκαταρκτικὰς κινήσεις τῆς κλώσσης κινδυνεύομεν νὰ χάσωμεν τὰ ὠὰ, καθότι ὅλαι αἱ ὄρνιθες, ἂν καὶ θέλουσι νὰ κλωσῆσῃσι, δὲν εἶνε ὅμως κατάλληλοι νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ ἔργον τοῦτο· ἢ μία θραύει τὰ ὠὰ τῆς, ἢ ἄλλη κουράζεται ἐπώζουσα, μετὰ τινος δὲ ἡμέρας, ἐγείροντες αὐτὴν διὰ νὰ τὴν θρέψωμεν μένομεν ἔκπληκτοι εὐρίσκοντες τὰ ὠὰ ἐντελῶς ψυχρὰ· αἰτία τούτου εἶνε διότι ἀπὸ τῆς προτε-
ραίας ἴστατο ὀρθία εἰς τὸ κανίστρον τῆς! Ἐὰν τὰ ὠὰ τῆς κα-
κῆς ταύτης κλώσσης ἦνε ἐν ἐπώσει ἀπὸ δεκαπέντε ἡμερῶν
δυνάμεθα νὰ τὰ θέσωμεν εἰς ἄλλην κλώσσαν· διακόπη μόνον
ἢ ἐπώσεις· τὸ ἔμβρυον ἔχει ἀρκούσαν ζωτικὴν δύναμιν διὰ νὰ
ὑποστῇ ψύχρανσιν· μόνον, βραδύναντος τοῦ σχηματισμοῦ του,
ἀντὶ νὰ γεννηθῇ κατὰ τὴν εἰκοστὴν πρώτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς
ἐπώσεώς του, ἂν ἦνε ἄρρεν ὄρνιθιον θὰ θραύσῃ τὸ κέλυφος
αὐτοῦ κατὰ τὴν εἰκοστὴν δευτέραν ἡμέραν.

«Ἴδου δὲ καὶ τὰ σημεῖα ἐξ ὧν γνωρίζεται ἡ καλὴ κλώσσα·
εἶνε ἡμέρου χαρακτῆρος, συλλαμβάνεται εὐκόλως καὶ ἐκφέρει
ἡμᾶ τι χαρακτηριστικώτατον, ἐν ῥῥῥῥῥὸ πολὺ παρατεταμένον,
ὅταν τὴν χαιδεύωσιν. Ὅταν τὴν θέτωσιν ἐλαφρῶς ἐπὶ τῆς φω-
λεᾶς τῆς ὀλισθαίνει λίαν ἐλαφρῶς ἐπὶ τῶν ὠῶν, διαστέλλει
τοὺς πόδας καὶ μετὰ προφυλάξεως ἀνακινεῖ ἕκαστον ὠόν.

«Ἡ ὄρνις ἢ λεγομένη τῆς ἐπαύλεως (ἢ χωριάτικη) εἶνε ἐν
γένει κακὴ κλώσσα· συνειθισμένη νὰ ἀλητεύῃ, ἀγαπᾷ τὴν ἀ-
νεξαρτησίαν, ὅσκις δύναται διαφεύγει τὴν ἐπιτήρησιν, καὶ
ἐπώζει κατ' ἀρέσκειαν· δὲν δύναται δὲ νὰ μείνῃ ἀκίνητος ἐν
κλειστῷ κανίστρῳ. Δὲν λέγομεν ὅτι τὰ ἐλαττώματα ταῦτα εἶνε
συνήθη εἰς αὐτὴν, ἐξ ἐναντίας θεωροῦμεν τὴν τοιαύτην ὄρνιθα
ὡς σπανίαν μεταξὺ τῶν κλωσσῶν· ἀλλ' ἂν τὰ ἐσημειώσωμεν,
ἐπράξαμεν τοῦτο ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ δώσωμεν νύξιν εἰς τοὺς ὄρ-
νιθοτρόφους ὅπως ἀποφεύγωσι τὰ δυσάρεστα.

«Ἐὰν ἐν μόνον ὠὸν ἀφίνωμεν εἰς ἑκάστην φωλεάν, ἢ ὄρνις
δὲν παύει νὰ ἐπώζῃ· ἀλλ' ἂν ἐπιθυμῶμεν νὰ ἐπιτύχωμεν
κλώσσαν, καλὸν εἶνε νὰ μὴ ἀφίνωμεν περισσότερα τῶν τεσσά-
ρων ἢ πέντε ὠῶν εἰς μίαν φωλεάν, φροντίζοντες νὰ τὰ σημειώ-

μεν ἵνα μὴ συγχέωνται μετὰ τῶν ἐντελῶς ὠῶν.

«Ὅταν ἡ κλώσσα γεννήσῃ ἀριθμὸν τινὰ ὠῶν, ἀναπαύεται μετ'
εὐχαριστήσεως ἐπὶ τῆς φωλεᾶς ἐν τῇ ὁποίᾳ νομίζει ὅτι βλέπει
τὰ ἑαυτῆς ὠὰ· τὴν δευτέραν ἡμέραν παρατείνεται ἢ ἀνάπαυ-
σις, καὶ μετ' ὀλίγον καταλαμβάνεται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ
ἀποκτήσῃ μικρὰν οἰκογένειαν, τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐπιτυγχάνο-
μεν καλὴν κλώσσαν.

«Ὅταν ὁ ὄρνιθοτρόφος δὲν ἔχη κλώσσαν καὶ εἶνε ἠναγκα-
σμένος νὰ προμηθευθῇ τοιαύτην παρὰ γείτονος, πρέπει νὰ προ-
σέξῃ πολὺ, πρὶν ἐμπιστευθῇ ὠὰ εἰς ξένας ὄρνιθας, διότι αὐ-
ταὶ δυνατόν νὰ ἦνε ἀνήσυχτοι, ἀεικίνητοι καὶ τὸ κλώσσημά
των ν' ἀποβῇ κακόν. Διὰ τοῦτο συμβουλευόμεν νὰ τὰς ἀφί-
νωσιν ἐπὶ τινος ἡμέρας ὑπὸ δοκιμασίαν· καλῶς τρεφόμεναι διὰ
σπόρων, διὰ λαχανικῶν, διὰ ζυμῶν, δύνανται κάλλιστα νὰ
μείνωσιν ἐπὶ τῶν ὠῶν, τόσον διὰ τὴν δοκιμαστικὴν περίοδον
ὅσον καὶ διὰ τὴν πραγματικὴν ἐπώασιν.

«Ἡ ὄρνις θεωρεῖται πρὸς τούτοις καλὴ πρὸς ἐπώασιν ὅταν
δὲν φεύγῃ ἅμα ἀνοιχθῇ τὸ σκέπασμα τοῦ κανίστρου, καὶ ὅταν,
πλησιάζοντος ἐπισκέπτου, ἀνεγείρει τὰς πτέρυγὰς τῆς κλώ-
ζουσα. Μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν χαρακτηριστικῶν τούτων
σημείων δύναμεθα ὀριστικῶς νὰ τὴν θέσωμεν ἐπὶ τῆς ἐτοιμα-
σθείσης φωλεᾶς ἐν τῇ ὁποίᾳ τίθενται δέκα, δεκατρία ἢ δεκα-
πέντε ὠὰ, κατὰ τὸ μέγεθος τῆς ὄρνιθος, συμμορφούμενοι πρὸς
τὸν κανόνα ἐκεῖνον ὅτι δὲν πρέπει νὰ φαίνεται οὐδὲ τὸ ἐλάχι-
στον κέλυφος ἐξέχον τῶν πτερῶν τῆς κλώσσης.

«Ἐὰν ἐμπιστευώμεθα πολλὰ ὠὰ εἰς μίαν ὄρνιθα, συμβαί-
νει ὥστε μετακινούσης ταύτης τὰ ὠὰ ἐκ τῆς θέσεώς των, τὸ
μὴ θερμανθὲν σήμερον ὠόν ἀποθνήσκει ἂν τὸ ἔμβρυον εἶνε μόνον
δύο ἢ τριῶν ἡμερῶν καὶ ἔπειτα τίθεται ἀνωφελῶς εἰς τὸ
κέντρον· τὸ ὠόν ὅπερ ἦτο εἰς τὸ μέσον ἔρχεται εἰς τὴν ἄκρην
καὶ λαμβάνει τὴν αὐτὴν τύχην ὡς καὶ πολλὰ ἄλλα, οὕτω δὲ
ἐκκολλάπτονται ὀλίγιστα ὄρνιθια! Ἐξ ἐναντίας ἂν θέσωμεν
μόνον ὅσα ὠὰ δύναται νὰ καλύψῃ ἡ ὄρνις, ἕκαστον ὠόν θὰ
κλωσσηθῇ κανόνικῶς ἐντελῶς· ἂν ὅλα τὰ ὠὰ εἶνε γόνιμα θὰ

επιτύχωμεν σχεδόν τόσα όρνίθια όσα ήσαν τὰ ώά.

«Όταν όρνιθοτρόφος τις έχη πολλές όρνιθας, εις πάσαν εποχήν του έτους εύρίσκει σχεδόν καθ' ήμέραν κλώσσας· αλλά τόν συμβουλεύομεν νά τας δοκιμάζη επί τινας ήμέρας και νά θέτη πολλές συγχρόνως νά κλωσσώσι. Το πλεονέκτημα του συστήματος τούτου είναι ότι μετά έξ ή έπτά ήμέρας, φρονίμως και προσεκτικώς, δύναται νά κατοπτρίση τὰ ώά και νά αφαιρέση τὰ διαφανή· εάν παραδείγματος χάριν εύρεθώσι τοιαύτα περι τὰ δεκάπέντε, τότε λαμβάνομεν εκ τινος τών όρνιθών τὰ καλά ώά και θέτομεν αυτά εις τήν θέσιν τών αφαιρεθέντων, έπειτα δίδομεν νέα ώά νωπά εις τήν κλώσσαν ήτις έμεινεν έλευθέρα ως εκ τής επιλογής ταύτης.

«Εάν θέσωμεν τας όρνιθας εις κάنيστρα τών οποίων αι φώλεαι παρεσκευάσθησαν καλώς, ήτοι εάν θέσωμεν εις τό βάθος εκάστου κανίστρου χόρτον ξηρόν και ουχι εύρωτιών, καλώς έστοιβαγμένον, τέλος εάν κλείσωμεν κάنيστρον και κλώσσαν εις μέρος ήσυχόν, μεμονωμένον, σκιερόν και εύκερον, αι επωάσεις γίνονται άρισταί.

«Εν τούτοις νομιζομεν ώφέλιμον νά σημειώσωμεν ακόμη απαραίτητους τινάς προφυλάξεις. Πρέπει παραδείγματος χάριν νά έγείρωμεν καθ' ήμέραν τας κλώσσας κατά τήν αύτην ώραν, νά τας θέτωμεν εις πεφραγμένον μέρος όπου νά εύρισκωσιν άμμον ξηρόν και κατάλληλον διά νά κυλίωνται· διά νά μη ανατρέπωσι δε τό ύδωρ ή τους σπόρους, πρέπει νά θέτωμεν ταύτα έξω του περιφράγματος ούτως ώστε ή κλώσσα νά έξάγη τήν κεφαλήν διά τών κυκλιδών τών αποτελουσών τον φραγμόν όπως πλη και φάγη· τέλος, διά νά μη δηλητηριάζη ή όρνις τὰ ώά με τήν κόπρον της, πριν τήν επαναφέρωμεν εις τήν φώλεάν της, είναι ανάγκη νά πειθώμεθα εάν εκόπρισε.

«Καλόν είναι νά σημειώσωμεν τέλος ότι δύναμεθα νά επωφεληθώμεν εκ τών όλίγων στιγμών της εν τή περιφράγματι αναπαύσεως της κλώσσης, όπως εξετάσωμεν τήν κατάστασιν της φώλεας. Εάν εύρωμεν τεθραυσμένα ώά, τὰ αφαιρούμεν

και επαναθέτομεν τὰ μείναντα επί καθαρού ξηρού χόρτου· έπειτα δε, εάν τὰ άνέπαφα ώά έχωσι κόπρον κλείουσαν τους πόρους του κελύφους, τὰ πλύνομεν με ύδωρ χλιαρόν 35 βαθμ.

«Και τώρα ότε εξητάσαμεν τὰ μέτρα άτινα πρέπει νά λαμβάνη ό όρνιθοτρόφος διά νά εξασφαλίζη πάσαν έλπίδα επιτυχίας, ως άφήσωμεν τήν φύσιν νά συμπληρώση τό μυστηριώδες έργον της και ενώ ή κλώσσα μένει φιλοπόνως κατακεκλιμένη επί τών ώών αύτης, ως εξετάσωμεν τας ιδιότητας τας οποίας πρέπει νά κέρηται ή μήτηρ διά νά αναθρέψη τήν μικράν οικογένειάν της.

«Τούτο είναι αντικείμενον προσεχούς άρθρου.»

(Εκ του Eleveur).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Περὶ τῆς τιμῆς τῶν διυλιστηρίων Gasquet καὶ Gaulne. Τῷ κ. Ν. Ο. εἰς Σπάρτην.— Ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει (σελ. 332) υπεσχέθημεν νά σας πληροφορήσωμεν περὶ τῆς τιμῆς τῶν διυλιστηρίων Γασκέ και Γκώλν.

Ζητήσαντες παρὰ τοῦ ἐν Βαρδῶ φίλου ἡμῶν κυρίου Η. Kehrig σχετικῶς πληροφορίας ἐλάβομεν τὰς ἐξῆς :

Τὰ διυλιστήρια ταῦτα εἶνε διαφόρων μεγεθῶν ἡ δὲ τιμὴ αὐτῶν ἀνάλογως τοῦ μεγέθους εἶνε :

Ἄριθμός μεγέθους διυλιστηρίου	Ἐπιφάνεια τοῦ διυλιζαντος ὑφάσματος εἰς τετραγωνικά μέτρα	Ἀπόδοσις διυλιζομένου ὑγροῦ ἐντός 12 ὡρῶν εἰς ἐκαστόλιτρον	Τιμὴ εἰς φράγκα χρυσᾶ
4	13	80	1045
5	20	125	1265
6	30	195	1705
7	40	250	2090
8	46	300	2475
9	62	400	3060
10	77	500	3380
11	100	650	3685

Τὰ διυλιστήρια ταῦτα πωλοῦνται τοῖς μετρητοῖς ἐν Βορδῶ.
Ὁ κατασκευαστὴς ἐγγυᾶται περὶ τῆς καλῆς κατασκευῆς καὶ
λειτουργίας αὐτῶν. Ἡ ἀπόδοσις τῶν διυλιστηρίων ὑπολογίζε-
ται κατὰ προσέγγισιν, ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς πυκνότητος τοῦ διυ-
λιζομένου ὑγροῦ. Ἡ διύλισις γίνεται τελεία καὶ ἀναλογεῖ πρὸς
6 1/2 ἑκατόλιτρα κατὰ 12 ὥρας καὶ κατὰ τετραγωνικὸν μέ-
τρον τοῦ διυλίζοντος ὑψώματος καὶ ὑπὸ πίεσιν ἐνὸς μέτρου.
Τὰ διυλιστήρια ἀποστέλλονται συντεθειμένα, τὰ ἐξοδα δὲ τῆς
διασκευῆς καὶ ἀποστολῆς ἐπιβαρύνουσι τὸν ἀγοραστὴν τὸν ὁποῖον
ἐπιβαρύνει καὶ πᾶσα τυχόν συμβησομένη ἀβαρία.

Ὁ κ. Kohrig συνιστᾷ πραστούταις καὶ τὰ διυλιστήρια τοῦ
ἐν Besier A. Caizergues τὰ ὁποῖα τιμῶνται

Ἀριθμὸς διυλιστηρίου	Ἐπιφάνεια τοῦ διυ- λιζοντος ὑψώμα- τος εἰς τετραγωνικὰ μέτρα	Ἀπόδοσις διυλιζο- μένου ὑγροῦ ἐντὸς 10 ὥρῶν εἰς ἑκατόλιτρα	Τιμὴ εἰς φράγκα χρυσᾶ
1	10,60	69	892
2	14,25	93	1050
3	21,50	139	1260
4	32	208	1470
5	39	265	1733
6	44,50	289	1943
7	53,50	347	2100
8	68	405	2415
9	71	463	2625
10	89	578	2835
11	98	637	3045

Οἱ ἀνωτέρω ἀναφερόμενοι ὅροι ἰσχύουσι καὶ διὰ τὰ διυλι-
στήρια ταῦτα.

Περὶ γονιμοποιήσεως τῶν ἀνθέων. Τῶ κ. Α.Ι.
Σ. εἰς Ἀδριανούπολιν. — Ἴδε α' Ἑλληνικὴν Γεωργίαν 1885
σελ. 343, 1886 σελ. 256 καὶ 1887 σελ. 153. Οὐδεμίαν ἐπι-
δρασκὴν δύνανται αἱ ρίζαι νὰ ἔχωσιν ἐπὶ τῆς γονιμοποιήσεως τῶν
φυτῶν. Περὶ ἐντομολογικῶν συλλογῶν πρὸςσεχῶς.

Περὶ παραγωγῆς διπλῶν χειρανοῶν. Τῶ κ. Ν.
Κ. εἰς Ἀδριανούπολιν. — Διπλᾶ χειρανοῦ (κοινῶς «βιο.λέται,
τουρκιστὶ σείμπόι») παράγονται λαμβανομένου τοῦ σπόρου τῶν
μονῶν αἵτινες ἀνεπτύχθησαν παραπλεύρως τῶν διπλῶν. Ὁ
σπόρος οὗτος σπείρεται μετὰ μεγάλης ἐπιμελείας καὶ τὰ ἐκ τού-
του ἀναπτυσσόμενα φυτὰ καλλιεργοῦνται μετὰ πολλῆς προ-
σοχῆς.

ΔΙΑΦΟΡΑ

**Ἀποτελέσματα ἐξετάσεων τῶν μαθητευομέ-
νων τῶν Τριανταφυλλιδέων Γεωργικῶν σχο-
λεῶν.**

Τριανταφυλλιθεῖον Γεωργικὸν Σχολεῖον Ἀθηνῶν.

Ὄνοματεπώνυμον	Μέσος βαθμὸς
1 Σπυρίδων Πολυχρονάκος	8 3/5 λίαν καλῶς
2 Ἀλέξανδρος Σκαρδιάκος	8 λίαν καλῶς
3 Χαράλαμπος Φώσκολος	8 λίαν καλῶς
4 Βασίλειος Πολυχρονόπουλος	8 λίαν καλῶς
5 Γαληνὸς Ἀθανασίου	7 λίαν καλῶς
6 Λάζαρος Παπαλαζάρου	7 λίαν καλῶς
7 Κωνσταντῖνος Παναγόπουλος	7 λίαν καλῶς
8 Ἡλίας Περισσάκης	7 λίαν καλῶς
9 Ἀλέξανδρος Κασσανδρεὺς	6 4/5 καλῶς
10 Ἰωάννης Κοκκινάκης	6 3/5 καλῶς
11 Δημήτριος Κορδαντζῆς	6 2/5 καλῶς
12 Ἐμμανουὴλ Μαυρολέων	6 1/5 καλῶς
13 Βασίλειος Καστρήνσιος	6 καλῶς
14 Ἰωάννης Βούλγαρης	6 καλῶς
15 Νικόλαος Λίγγρης	5 2/5 καλῶς
16 Κωνσταντῖνος Μάζης	5 1/2 καλῶς
17 Κωνσταντῖνος Καλκάνης	5 καλῶς
18 Νικόλαος Ψαράκης	4 1/5 μετρίως
19 Ἀντώνιος Μπούκης	3 3/5 μετρίως
20 Γεώργιος Δέρβος	3 3/5 μετρίως

Κασσιόβειον καὶ Τριάνταφυλλίδειον Γεωργικόν
σχολεῖον Ἀιδουλου.

Ὄνοματεπώνυμον	Μέσος βαθμὸς	
Βλάχος Μιχαήλ	5,92	καλῶς
Γεωργακόπουλος Ἀλέξ.	6,72	λίαν καλῶς
Γκέκας Εὐάγγ.	6,28	λίαν καλῶς
Λαούλης Μιχαήλ	5,24	καλῶς
Δελαγράμματος Ἐμμ.	6,54	λίαν καλῶς
Δωδώνης Ζαχαρίας	7,14	λίαν καλῶς
Ἐμβαλωτῆς Εὐάγγ.	7,20	λίαν καλῶς
Θεοφανόπουλος Πάναγ.	7,74	λίαν καλῶς
Κολόμβος Γεώργιος	7,81	λίαν καλῶς
Καρυώτης Ἡλίας	6,22	λίαν καλῶς
Κορώνης Ἀπόστολος	7,35	λίαν καλῶς
Μπούκης Ἐμμ.	6,98	λίαν καλῶς
Παναγιωτάκος Κωνστ.	6,61	λίαν καλῶς
Παπαδάκης Νικόλ.	6,54	λίαν καλῶς
Ρίτσος Ἐμμ.	6,14	λίαν καλῶς
Σαντέλος Ἀγγέλος	7,65	λίαν καλῶς
Ψάκος Ἰωάννης	5,94	καλῶς
Φραγκίδης Θουκ.	5,75	καλῶς
Φραγκόπουλος Ἰω.	7,12	λίαν καλῶς

— **Ροδέλαιον Ἀθηνῶν.** Εἰς τὸ ἐνταῦθα Τριάνταφυλλίδειον Γεωργικόν σχολεῖον ἐγένοντο δοκιμασίαι ἀποστάξεως ροδελαίου. Ἐδοκιμάσθησαν δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν ταῦτον ρόδα ἀπριλιάτικα καὶ μαϊάτικα. Ἡ διεύθυνσις τοῦ σχολείου πεπισθεῖσα ἐκ τῶν δοκιμῶν τούτων, ὅτι ἡ ἐπιτευχθεῖσα ἐνταῦθα ἀπόδοσις ροδελαίου εἶνε ἡ αὐτὴ κατὰ τὸν Κανζαλικὴν τῆς Ἀνάτ. Ῥωμυλίας, (ἐν δράμιον ἐλαίου ἐξ 7-8 ὀκάδων ρόδων) ἠθέλησε νὰ βεβαιωθῇ διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου καὶ περὶ τῆς ποιότητος τοῦ παραχθέντος δειγματος. Ὅθεν διὰ τοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπέστειλε δειγματα πρὸς τοὺς ἐν Παρισίοις καὶ Λειψία ἡμετέρους προξένους ὅπως ταῦτα ἐκτιμηθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε ἐμπειροτέχνων. Ἐκ τῶν κυρίων προξένων ἀπήντη-

σεν ἤδη ὁ ἐν Λειψία, ἐκ τῆς ἀπαντήσεως δὲ τούτου καταφαίνεται ὅτι καὶ ὡς πρὸς τὸ ποιὸν τὸ ἐνταῦθα παραχθέν οὐδὲν ὑστερεῖ τοῦ ἀρίστου ροδελαίου τοῦ Κανζαλικ.

Ἴδου ἡ ἀπάντησις.

Τὸ ἐν Λειψία Β. Ἐ.λ.λ. Προξενεῖον πρὸς τὸ Σεβαστὸν Ἰπουργεῖον ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Τὰ δύο ὡς δειγματα ἀποσταλέντα μοι παρὰ τοῦ Σεβαστοῦ Ἰπουργείου φιαλίδια ροδελαίου ἀπεσταγμένου ἐν τῇ Τριάνταφυλλίδειῳ γεωργικῷ σχολεῖῳ ὑποβληθέντα πρὸς ἐξέτασιν εἰς τὸ πρῶτον ἐν Λειψία χημεῖον ἀσχολούμενον κυρίως περὶ τὴν παρασκευὴν ἀνθελαιῶν, ἀπὸ δύο δὲ ἐτῶν καὶ μικροῦ ποσοῦ ροδελαίου, εὐρέθησαν ἔχοντα ὡς ἑξῆς:

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 (*) οὐ μόνον κατὰ τὴν ὁσμὴν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς ιδιότητες προσομοιάζον λίαν τῷ καλῷ τοῦ Κανζαλικ, γνωστῷ ἐν τῷ ἐμπορικῷ κόσμῳ ὑπὸ τὸ ὄνομα τουρκικόν, δύναται ἐν τῇ ἀγορᾷ νὰ πωληθῇ ἐν ἡ τιμῇ καὶ τοῦτο. Τὸ ἐλαῖον τοῦ δειγματος τούτου πήγνυται ὑπὸ ψύχος 20-21 βαθ. Κελσίου καὶ τήκεται ὑπὸ θερμ. 21-22 βαθ. Τὸ δὲ ὑπ' ἀριθ. 2 (**) δειγμα ὄν κάκιστον καὶ λίαν τεθολωμένου χρώματος, πήγνυται ὑπὸ ψύχος 13-14 βαθμῶν Κελσίου καὶ τήκεται ὑπὸ θερμότητα 14-15 βαθμῶν ἀπολείπεται πολὺ τοῦ καλοῦ τουρκικοῦ ἐλαίου, πωλούμενον δὲ θὰ ἐπετύχαιεν λίαν κατωτέρας τιμᾶς ἢ καὶ θὰ καθίστατο, ἔνεκα τῆς κακῆς αὐτοῦ ποιότητος, σχεδὸν ἀδύνατος ἡ πώλησις αὐτοῦ.

Ἡ δὲ τιμὴ τοῦ καλοῦ ροδελαίου Τουρκίας, καθ' ὅς ἐλαβον πληροφορίας, ἀνέρχεται νῦν εἰς μάρκας πεντακοσίας κατὰ χιλιόγραμμον (**).

Διατελῶ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ.

Ὁ Πρόξενος
Φ. ΝΑΟΥΜ

(*) Τὸ ἐκ ρόδων τοῦ Ἀπριλίου δειγμ.

(**) Τὸ ἐκ ρόδων τοῦ Μαΐου δειγμ.

(***) Ἡ μάρκα ἰσοδυναμεῖ πρὸς φρ. χρ. 1 1/4, τὸ δὲ χιλιόγραμμον πρὸς 312 δράμια, ὥστε ἡ μάρκα ἐνδὲς δραμίου τριούτου ροδελαίου ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 2 1/2.

— **Εισαγωγικά τέλη σταφίδος.** Καταβάλλονται εισαγωγικά τέλη δια κάθε εκατόν χιλιόγραμμα (78 οκάδας) σταφίδος εν Αυστρία φράγκα 30, εν Βελγίω φρ. 25, εν Αγγλίω φρ. 17.23, εν Ρωσίω φρ. 36, εν Γερμανίω φρ. 10, εν Γαλλίω φρ. 6, εν Ελβετίω φρ. 3. — Εν Βελγίω προκειμένου περι κατασκευής σταφιδίτου οίνου πλὴν τῶν εισαγωγικῶν τελῶν ἐκ φρ. 25 καταβάλλονται καὶ ἕτερα 30 φρ. κατὰ 100 χιλιόγραμμα σταφίδος.

— **Ἐξαγωγή σταφιδόκαρπου καὶ σύκων.** Ὁ ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐσοδείας τοῦ ἔτους 1888 μέχρι τέλους Μαΐου ε. ε. ἐξαχθεὶς ἐξ ὄλων τῶν λιμένων τοῦ κράτους σταφιδόκαρπος ἀνήλθεν ἐν ὄλῳ εἰς λίτρας ἐνετικᾶς 314,665,464 ἐνῶ ἐκ τῆς ἐσοδείας τοῦ 1887 εἶχον ἐξαχθῆ μέχρι τέλους Μαΐου τοῦ 1888 λίτραι 270,147,906 ἦτοι ἐκ τῆς ἐσοδείας τοῦ 1888 ἐξήχθησαν ἐπὶ πλέον λίτραι 44,517,558

Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν λιτρῶν 314,665,464 παρήχθη ἐν ταῖς ἐξῆς ἐπαρχίαις: Πατρῶν λίτρ. 33,254,206· Κορινθίας 19,997,030· Αἰγιαλείας 23,213,904· Ναυπακτίας λίτραι 958,761· Μεσολογγίου 3,908,276· Ὀλυμπίας 10,401,391· Ἡλείας 91,926,598· Τριφυλίας 34,369,157· Μεσσηνίας 29,055,383· Πυλίας 23,434,373· Ναυπλίας καὶ Ἄργους 1,662,402· Γυθείου 211,188· Κεφαλληνίας 19,921,398· Ζακύνθου 20,042,421· Ἰθάκης 115 καὶ Λευκάδος λίτραι 2,308,861.

Ἐξήχθη δὲ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν λιτρῶν, 314,665,564 διὰ τῶν ἐξῆς λιμένων: Πατρῶν λίτραι 95,103,406· Ληξουρίου λίτραι 10,721,194· Ζακύνθου 34,344,491· Κατακόλου 73,436,303· Κυλλήνης λίτραι 10,840,187· Αἰγίου λίτραι 25,910,361· Ἀργοστολίου 12,944,172· Καλαμῶν 16,174,705· Νησίου 12,772,233· Μαρᾶθου 8,258,182· Πόλου 2,310,488· Κορώνης λίτραι 6,384,315· Λευκάδος 403,008· Ἰθάκης 115· Ναυπλίου

956,808· Γυθείου 211,188· Ἀγίας Κυριακῆς 1,088,861· Ἀγίας Εὐφημίας 39,990, Πειραιῶς 108, 250· Μεσολογγίου 12,427· Παλουκίου 940,183· Μεθώνης 204,978· Κυπαρισσίας 473,177· Σάμης 771,249 καὶ Φισκάρδου λίτραι 253.191.

Σύκα δὲ ἐκ τῆς ἐσοδείας τοῦ 1888 ἐξήχθησαν μέχρι τέλους Μαΐου ε. ε.

Ἐκ τοῦ λιμένος Καλαμῶν στατῆρες	139,761
» » » Νησίου »	49,999
» » » Κορώνης »	1,490
Τὸ ὅλον »	191,250

Ἐνῶ ἐκ τῆς ἐσοδείας τοῦ 1887 εἶχον ἐξαχθῆ μέχρι τέλους Μαΐου 1888 στατῆρες 176,816

Ἦτοι ἐφέτος ἐξήχθησαν ἐπὶ πλέον στατῆρες 14,434

Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν 191,250 στατῆρων παρήχθη ὁλόκληρον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μεσσηνίας πλὴν 3,742 στατῆρων παραχθέντων ἐν Πυλίᾳ.

— **Ἡ Κορινθιακὴ ἐν Ἑλβετίᾳ καὶ Γαλλίᾳ.**

Ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ «Journal de l'Agriculture».

«Ἐμπορικὴ συνθήκη συνωμολογήθη ἐσχάτως μεταξὺ Ἑλβετίας καὶ Ἑλλάδος. Κατὰ τὴν συνθήκην ταύτην αἱ ξηραὶ σταφίδες θὰ εἰσάγονται εἰς Ἑλβετίαν ἐπὶ δασμῶ τριῶν φράγκων κατὰ εκατόν χιλιόγραμμα ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε εἰκοσιπέντε φράγκων τῶν ὠρισμένων ὑπὸ τοῦ γενικοῦ τελωνιακοῦ δασμολογίου. Οἱ ἐν Ἑλβετίᾳ καλλιεργηταὶ τῶν ἀμπέλων θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ὡς ἀδίκως θυσιασθέντας διὰ τοῦ ὄρου τούτου καὶ ἔχουσι πληρέστατα δίκαιον. Ἀλλὰ καὶ ἡ Γαλλία ἐνδιαφέρεται ἀμέσως εἰς τὴν νέαν ταύτην σύμβασιν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνάγκη νὰ ἐξεγερθῇ ἡ προσοχὴ ἡμῶν· μάταιον ἦθελεν εἶσθαι νὰ αὐξήσωμεν τὸ τελωνιακὸν δασμολόγιον ἐπὶ τῶν ξηρῶν σταφίδων, ἐὰν αὐταὶ θὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν Γαλλίαν διὰ τῆς Ἑλβετίας κατὰ τὸ διέπον ἤδη τὸ ἐμπόριον τοῦτο δασμολόγιον. Διότι βεβαίως οὐχὶ χάριν τῆς εἰς Ἑλβετίαν εἰσαγω-

γῆς τῆς σταφίδος, ἢ ἐκ τῆς ὁποίας πρόσοδος ἀνέρχεται μόλις εἰς 75,000 φράγκων, ἢ Ἑλλάς ἔθετο ὡς πρῶτιστον ὄρον πώσης μετὰ τῆς Ἑλβετίας ἐμπορικῆς συνθήκης τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἐπὶ τῆς σταφίδος δασμοῦ.» (Ἐκ μεταφρ. τῆς Ἀκροπ.).

— **Καλλιέργεια τῆς ἐλαίας ἐν Ῥωσίᾳ.** Ὁ κ. Bleskoff ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν γαλλικὴν ἐταιρίαν τῆς ἐγκλιματίσεως ὅτι ἡ Ῥωσικὴ κυβέρνησις ἐκτελεῖ ἀπεράντους φυτείας ἐλαιῶν ἐν Καυκάσῳ. Ἀπεφάσισε δὲ τοῦτο κατόπιν τῶν ἐκθέσεων τοῦ διοικητοῦ Koulaïs περὶ τῆς εὐρωστίας καὶ τῆς καρποφορίας τῶν ἀγριελαιῶν αἵτινες φύονται ἐν πληθούτι εἰς διάφορα διαμερίσματα τοῦ Καυκάσου. Αἱ μέχρι τοῦδε δὲ γενομέναι δοκιμαί εἰς τὰ παράλια τῆς μακρῆς θαλάσσης καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη τῆς μεσημβρινῆς Ῥωσίας ἔδωκαν ἄριστα ἀποτελέσματα (ἴδε καὶ «Ἑλληνικὴν Γεωργίαν» ε. ε. σελ. 51).

— **Καταστρέφονται τὰ χόρτα τὰ φυόμενα εἰς τοὺς διαδρόμους τῶν κήπων ἢ τὰς λιθοστρωμένους αὐλάς,** ποτιζόμενα α') διὰ διαλύσεως ἐνὸς μέρους θειικοῦ ὀξέος ἐντὸς χιλίων μερῶν ὕδατος— ἢ διαλύσεως δέον νὰ γίνηται ἐντὸς πηλίνου δοχείου καὶ οὐχὶ σιδηροῦ, β') δι' ἄλμης καὶ γ') διὰ τοῦ ἐξῆς ὑγροῦ. Βράσον ἐντὸς σιδηροῦ δοχείου 60 μέρη σρακτονέρου, 2 μέρη θείου καὶ 6 μέρη ἀσβέστου, μετὰ τὴν βράσιν πρόσθεε τὸ διπλάσιον ὕδωρ καὶ πότισον.

— **Ἑλαιον ἀραβοσίτου** ἐξάγεται ἤδη ἐν ποσῶ ἐν Ἀγίῳ Λουδοβίκῳ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τρία κοιλὰ ἀραβοσίτου ἀποδίδουσι τρεῖς περίπου ὀκάδας ἐλαίου καθαροῦ εὐγεύστου καὶ εὐχρόου. Τὰ μετὰ τὴν ἐκθλιψιν ὑπολείμματα χρησιμοποιοῦνται πρὸς διατροφήν τῶν κτηνῶν. Ἡ βιομηχανία αὕτη ἦτις συμφέρει ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτεῖαις ἐνθα τὸ μὲν ἔλαιον εἶνε ἀκριθὸν ὁ δὲ ἀραβοσίτος ἐφθηνότατος, ἐν Εὐρώπῃ ἀποβαίνει ἐντελῶς ἀσύμφορος ἐνεκα ἀντιθέτων ἀκριθῶς λόγων.

— **Ἀλάτσεις ἐναποθηκευμένου χόρτου καὶ σαγῶ.** Ὅταν τὰ σανὰ ἢ τὸ χόρτον ἐναποθηκεύωνται οὐχὶ ἐντελῶς ξηρὰ ἢ κατὰ τι ὑγρά ἐνεκα ἐπελθουσῶν βροχῶν εἶνε

καλὸν νὰ ἀλατίζωνται ἐνα προλαμβάνηται ἡ ζύμωσις (τὸ ἀνοίμα) αὐτῶν. Τὸ ἀλάτισμα τοῦτο γίνεται ὡς ἐξῆς. Δι' ἐκάστην περίπου χιλιὰδα ὀκάδων σανοῦ ἢ χόρτου λαμβάνομεν ἀνά 5—10 ὀκάδας ἁλατος τριμμένου, καθ' ὅσον δὲ στοιβάζεται τὸ χόρτον ἢ ὁ σαγὸς ρίπτομεν ἀνάλογον ἅλας. Τὰ οὕτω ἐναποθηκευόμενα σανὰ καὶ χόρτα διατηροῦνται ἄριστα καὶ καθίστανται πολὺ θρεπτικώτερα ὡς τροφή τῶν κτηνῶν.

— **Τὰ παλαιὰ καὶ ἄχρηστα μάλλινα ὑφάσματα** (τὰ κουρέλια) ἀποτελοῦσιν ἄριστον λίπασμα περιέχοντα σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ ἀφθονον ἄζωτον, ἀλλ' ἡ ἀποσύνθεσις αὐτῶν εἶνε βραδεῖα. Ἐπιταχύνεται δὲ αὕτη παραχωνομένων τῶν μαλλίνων τούτων ὑφασμάτων ἐντὸς ὑγροῦ ἐδάφους ἢ τιθεμένων κατὰ στρώματα μετ' ἀσβέστου ἐν τῷ σωρῶ τῆς κόπρου ἧτις δέον νὰ καταβρέχηται συχνά.

— **Τεχνητὴ μετάξι.** Εἰς τὸ δασολογικὸν περίπτερον τῆς ἐν Παρισίοις Παγκοσμίου ἐκθέσεως ὁ κ. de Chardonnel ἐξέθηκε λίαν περίεργον μέθοδον κατασκευῆς τεχνητῆς μετάξης. Τῇ ἐπιδράσει τοῦ αἰθέρος καὶ τοῦ αἰνοπνεύματος καὶ ἀκολούθως τοῦ νιτρικοῦ ὀξέος ἐπὶ τῆς ζύμης διαφόρων μαλακῶν ξύλων ἐξάγεται νῆμα μετάξιον οὐτινος αἱ ιδιότητες τῆς πυκνότητος, τῆς ἐλαστικότητος καὶ τῆς στιλπνότητος εἶνε σχεδὸν ὅμοια πρὸς τὰς τῆς πραγματικῆς μετάξης. Μόνον ἡ ἀντοχὴ εἰς τὴν ἐντασιν εἶνε κατὰ τι ὑποδεεστέρα. Ἡ τεχνητὴ αὕτη μετάξι βλάφεται ὡς ἡ φυσικὴ. Εἶνε ἄγνωστον εἰσέτι ἂν ἡ παραγωγὴ τῆς μετάξης ταύτης εἶνε ἐφθηνότερα τῆς τοῦ βόμβυκος.

— **Μακροβιότης τῶν πτηνῶν.** Ἡ ὄρνις δύναται νὰ ζήσῃ μέχρι δέκα ἐτῶν, ὁ κόσσυφος 12 ἐτῆ, ἡ ἀηδὼν 18, ἡ περιστέρα 20—23, τὸ παγόνιον 24, ἡ νῆσσα καὶ ὁ πελεκάν 30, ὁ ψιττακὸς (παπαγάλος) 60 (*), ὁ ἀετός, ὁ κόραξ, ὁ κύκνος καὶ ἡ κορώνη περὶ τὰ ἑκατὸν ἐτῆ (Revue des Sciences naturelles appliquées).

(*) ἴδε Ἑλλ. Γεωργ. ε. ε. σελ. 288.

ΕΜΠΟΡΙΚΑ

Τεμαχὲ σταφίδων. Ἐν Σέττη 26 Ἰουλίου.

Κορινθιακαὶ ἐκλεκταὶ τὰ 100 χιλιόγραμμα φρ.	28—31
» πρὸς ἀπόσταξιν »	» 20—25
Θειρῶν ἐκλεκταὶ »	» 22—24
Ἄιδινίου »	» 23—24
Σκαλανόθας »	» 23—25
Σάμου μαῦραι »	» 25—26
Τσεσμέ »	» 28—30
Φωκαίας »	» 28—30
Ἄδραμιτίου ξανθαὶ »	» 23—24
Σάμου μοσχάται »	» 26—27

Τιμαὶ ὑποστηριγμέναι.

Τεμαχὲ σταφίδων. Ἐν Μασσαλία τῇ 31 Ἰουλίου.

Κορινθιακαὶ τὰ 100 χιλιόγραμμα φρ.	28 ¹ / ₂ —29
Τσεσμέ »	» 30 —
Θειρῶν »	» 23 ¹ / ₂ —24
Σῦκα πρὸς ἀπόσταξιν »	» 16 ¹ / ₂ —17

Τεμαχὲ ἀλλοδαπῶν αἰνῶν. Ἐν Μασσαλία τῇ 27 Ἰουλίου.

		τὸ ἑκατόλιτρον	
Βαλεντίας α' ποιότητος βαθμῶν	13 ¹ / ₂ —14 φρ.	22—22 ¹ / ₂	
» β' » »	12	» 19—20	
Καταλωνίας »	10	» 19—21	
Ἄλικάντης α' »	14 —15	» 34—35	
» β' » »	13 —14	» 31—32	
Κύμης ἐλλείπει.			
Τουρκίας »			
Πορτογαλλίας »	10	» 34	
Οὐγγαρίας »	9 ¹ / ₂ —10	» 24	
Πριεράτου »	13	» 30—32	

